

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurikorralduse õppekava

Joosep Katt

VILJANDI VANALINNA LATERNAD

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Anu Rannu, MA, kultuurikorralduse nooremlektor

Viljandi 2026

Resümee

Viljandi Vanalinna Laternad

Käesolev loov-praktiline lõputöö annab ülevaate kogukondliku sündmuse “Viljandi Vanalinna Laternad” korraldusest, mis toimus 15.–20. detsembril 2025 Viljandi vanalinnas ja Viljandi Muuseumis. Sündmuse eesmärk oli tugevdada kogukonnatunnet ning tuua kokku kohalikud elanikud, ettevõtjad ja külastajad. Nädala jooksul toimus 50 erinevat tegevust, sealhulgas töötoad, kontserdid, näitused ja muud kogukondlikud ettevõtmised. Projektis osales 24 organisatsiooni ja ettevõtjat. Autor täitis projektijuhi rolli ning vastutas sündmuse planeerimise, eelarve, turunduse ja kommunikatsiooni eest. Autori hinnangul täitis sündmus oma eesmärgi, elavdades Viljandi vanalinna ning pakkudes mitmekesiseid kultuurielamusi kohalikele ja külalistele. Sündmus aitas tugevdada koostööd erinevate osapoolte vahel ning tõi vanalinna rohkem külastajaid jõulueelsel perioodil.

Võtmesõnad: kogukond, kultuurikorraldus, projektijuht, sündmus, muuseum

Abstract

Viljandi Old Town Lanterns

This creative-practical thesis provides an overview of the community event “Viljandi Old Town Lanterns,” held 15–20 December 2025 in Viljandi old town and Viljandi Museum. The aim was to create a festive Christmas atmosphere and strengthen community ties among residents, businesses, and visitors. During the week, 50 activities were organized, including workshops, concerts, exhibitions, and community events. Twenty-four organizations and businesses participated, contributing to the program and overall experience. The author acted as project manager, responsible for planning, coordination, budgeting, marketing, and communication. The event successfully strengthened community cohesion, activated the old town, and offered cultural experiences for all participants.

Keywords: community, cultural organization, project manager, event, museum

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Organisatsiooni analüüs.....	5
1.1. Ülevaade organisatsioonist.....	5
1.2. Organisatsiooni struktuur.....	7
1.3. Organisatsioonikultuur.....	8
2. “Viljandi Vanalinna Laternate” korraldusprotsess.....	9
2.1. Kogukond Viljandi vanalinnas.....	9
2.2. Projekti algatamine.....	10
2.2.1. Sündmuse idee ja kontseptsioon.....	11
2.2.2. Sihtrühmad.....	12
2.2.3. Sündmuse eesmärgid.....	13
2.3. Projekti kavandamine.....	13
2.3.1. Meeskonna koostamine ja struktuur.....	14
2.3.2. Eelarve ja vahendid.....	15
2.3.3. Turundus ja kommunikatsioon.....	16
2.3.4. Korralduslikud ettevalmistused ja programmi loomine.....	18
2.3.5. Ohutus ja riskianalüüs.....	20
2.4. Projekti elluviimine.....	21
2.5. Projekti lõpetamine.....	23
2.5.1. Osalevate organisatsioonide tagasiside.....	23
2.5.2. Sotsiaalsed ja majandusliku mõjud.....	24
3. Korraldustöö analüüs ja refleksioon.....	25
Kokkuvõte.....	29
Kasutatud kirjandus.....	30
Lisa 1. “Viljandi Vanalinna Laternate” plakati disain (autor Kristjan Mändmaa).....	32
Lisa 2. “Viljandi Vanalinna Laternate” logo (autor Kristjan Mändmaa).....	33
Lisa 3. Viljandi Muuseumi jõuluhoovi plaan 20. detsembril (Bonifatiusse Gildi joonis).....	34
Lisa 4. “Viljandi Vanalinna Laternate” terve nädala programm (autori tabel).....	34
Lisa 5. Eelarve (autori tabel).....	37
Lisa 6. Riskiplaan (autori tabel).....	38
Lisa 7. Laternate kaart (autori visuaal).....	39
Lisa 8. SA Eesti Lastefondi kingitud tänukiri.....	40
Lisa 9. “Viljandi Vanalinna Laternate” fotod (autor Romi Härginen).....	41

Sissejuhatus

Eesti linnade ja väiksemate piirkondade kogukondade toimimine on tänapäeva ühiskonnas üha olulisemal kohal. Kogukondlikud sündmused on üks peamisi viise, kuidas inimesed tunnevad sotsiaalset sidusust ja identiteedi- ning kuuluvustunnet. Need loovad võimalused inimestevahelisteks suheteks ja ühiste kogemuste saamiseks ning aitavad luua usaldust ja koostööd kogukonnaliikmete vahel.

Eestis on sellistel sündmustel eriline tähendus, sest riigi elanikkond on kõigest 1,3 miljonit ning riik on väike. Samuti ei saa unustada ajaloolist ja kultuurilist tausta. Väiksemates valdades ja linnades toimuvad sündmused ei ole pelgalt meelelahutuslikud, vaid täidavad ka olulist sotsiaalset ja kultuurilist funktsiooni, sest need aitavad säilitada kohalikke traditsioone, tuua esile piirkondliku eripära ning tugevdada sidet inimeste ja nende elukeskkonna vahel. Lisaks toetavad sellised ettevõtmised kohalikku turismi ja majandust.

Selliste sündmuste algatus ja soov peab tulema kogukonnaliikmetelt, kuid erinevad organisatsioonid ja asutused võivad pakkuda nende elluviimiseks sobivat keskkonda ja tuge. Olulist rolli mängivad siinkohal muuseumid, sest need ei ole kõigest esemete säilitamise ja eksponeerimiseks mõeldud asutused, vaid aktiivsed kogukonnas tegutsejad. Muuseumid annavad platvormi, kus on võimalik kokku tuua ajalugu, haridus ja piirkondlik elu ning seeläbi anda võimalus koostööks ja kaasamiseks. Üheks selliseks muuseumiks on SA Viljandi Muuseum, mis on antud loov-praktilise lõputöö katusorganisatsiooniks.

Käesoleva kultuurikorralduse loov-praktilise lõputöö raames valis autor SA Viljandi Muuseumi, et korraldada talvel Viljandi linnaruumis kogukonnale suunatud sündmus. Nii sündiski projektijuhi eestvedamisel “Viljandi Vanalinna Laternad”, mis toimus 15.–20. detsembril 2025 Viljandi vanalinnas, selle ümbruses ning muuseumi ruumides ja hoovis. Eesmärgiks oli luua jõulueelsel nädalal ühtne, elav ja kogukonda ühendav jõulumeeleolu, pakkudes kultuuri-, muusika- ja käsitööelamusi nii kohalikele kui ka kaugemalt saabuvatele külastajatele.

Kolme peatüki jooksul annab autor ülevaate enda projektijuhtimise kogemusest. Esimeses peatükis tutvustatakse ja analüüsitakse projekti katusorganisatsiooni. Teises peatükis käsitletakse sündmuse kontseptsiooni, eesmäärke, sihtgruppe ja erinevaid korraldustööd hõlmavaid protsesse. Viimases ehk kolmandas peatükis annab autor ülevaate eneserefleksioonist ja analüüsib enda tööd projektijuhina.

1. Organisatsiooni analüüs

Järgnev peatükk annab ülevaate sihtasutusest Viljandi Muuseum kui „Viljandi Vanalinna Laternate“ idee algatajast ja elluviivast organisatsioonist. Analüüsi eesmärk on kirjeldada organisatsiooni tegevuspõhimõtteid, juhtimiskorraldust, struktuuri ning organisatsioonikultuuri, et mõista, millises keskkonnas projekt kujunes. Samuti käsitletakse muuseumi strateegilisi eesmärke ja arengusuundi.

1.1. Ülevaade organisatsioonist

Organisatsioon on teadlikult koordineeritud sotsiaalne üksus, mis koosneb kahest või enamast inimesest ning tegutseb kindlate eesmärkide saavutamise nimel. Organisatsiooni toimimine põhineb tööjaotusel, vastutusel ja inimestevahelisel koostööl. Organisatsiooni iseloomustavad missioon, struktuur, strateegia, tehnoloogia ja kultuur, mis kujundavad selle tegevuse ja identiteedi (Nurmoja, 2003).

SA Viljandi Muuseum on Viljandi linnas tegutsev muuseum, mille tegevus hõlmab linna ja maakonna ajaloo, kultuuri ning looduse uurimist, kogumist, säilitamist ja eksponeerimist. Muuseumi püsiekspositsioon paikneb kahel korrusel ning annab külastajele ülevaate muinasajast kuni 20. sajandi keskpaigani. Muuseum asub 18. sajandi apteegihoones Johan Laidoneri platsi kõrval. Viljandi Muuseumil on filiaal, milleks on helilooja Mart Saare majamuuseum, mis asub Soomaa veerel Hüpasaates. Hallatav muuseumikogu on üsna mahukas ja mitmekülgne. 2026. aasta 1. aprilli seisuga sisaldab see 140 043 museaali ehk teisisõnu kultuuriväärtusega eset (Viljandi Muuseumi koduleht, 2026).

Alates 2025. aastast on Viljandi Muuseum sihtasutus (varasemalt riigiasutus), mille tegevus lähtub samal aastal kinnitatud põhikirjast ning juhtorganid on nõukogu ja juhatus. Sihtasutuse loomisel kehtestati organisatsiooni tegevuse alused põhikirjaga, milles määratletakse sihtasutuse eesmärgid, juhtimisstruktuur ning tegutsemise põhimõtted. Põhikiri loob organisatsiooni toimimise formaalse raamistiku ning sätestab muuhulgas juhatuse ja nõukogu rollid ning vastutuse (SA Viljandi Muuseumi põhikiri).

Lisaks põhikirjale lähtutakse sihtasutuse tegevuses asutaja ootustest, mille seab asutajaõiguste teostajana Eesti Vabariigi Kultuuriministeerium. Asutaja ootused määratlevad organisatsiooni strateegilise suuna, rõhutades muuseumi rolli piirkondliku kultuuripärandi hoidjana, kogukonna kaasajana ning avaliku väärtuse loojana. Samuti seavad need ootused

fookuse külastatavuse kasvule, kvaliteetsele sisutegevusele ning organisatsiooni jätkusuutlikule arengule (SA Viljandi Muuseumi asutaja ootused).

Sihtasutusel on ka arengukava, mis koostatakse vähemalt neljaks aastaks. Uue juhi eestvedamisel koostati aastateks 2026–2030 arengukava, mis seob omavahel põhikirjas sätestatud eesmärgid ja asutaja ootused ning tõlgib need konkreetseteks arengusuundadeks ja tegevusteks. Arengukava määratleb muuseumi missiooni, visiooni, põhiväärtused ning strateegilised eesmärgid (SA Viljandi Muuseumi arengukava 2026-2030).

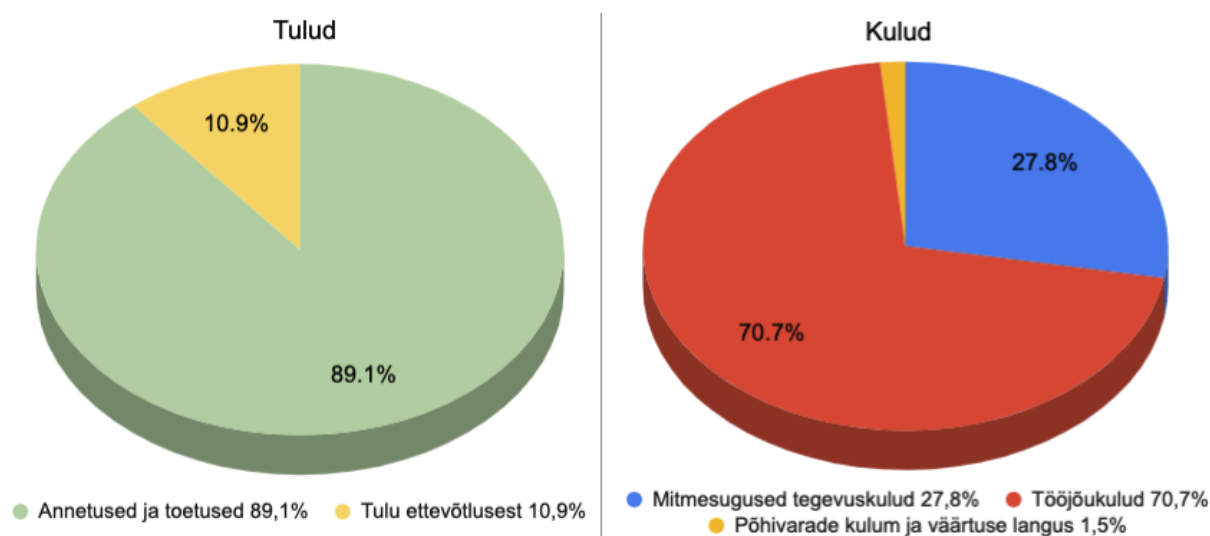
Muuseumi missiooniks on olla Viljandimaa lugude jutustaja ja mõtestaja ning kohaliku pärandi ja identiteedi hoidja. Visiooniks on kujundada muuseum kaasaegseks ja külastajasõbralikuks paigaks, mis pakub kõigile avastamise- ja õppimisrõõmu. Samuti on Viljandi Muuseumile asutaja poolt seatud mitmed strateegilised, finantsilised ja juhtimiskvaliteediga seotud eesmärgid, mille täitmist hinnatakse erinevate tulemusindikaatorite abil. Oma igapäevases tegevuses lähtub muuseum järgmistest põhiväärtustest: toetamine ja sõbralikkus; jätkusuutlikkuse ja uudishimu väärtustamine; uuendusmeelsus; professionaalsuse ja koostöö kõrge hindamine (SA Viljandi Muuseumi arengukava 2026-2030).

Lisaks on Viljandi Muuseum loonud aastateks 2026-2030 strateegilised ehk pikaajalised eesmärgid. Nendeks on:

- Viljandi Muuseumi külastajad saavad osa uuenevast püsinäitusest, mitmekesisest näituste ja sündmuste valikust, haridustegevustest ja kogukonnale suunatud programmist;
- muuseumi kogud on hästi hoitud, teaduslikult kirjeldatud ja ligipääsetavad ning toetavad tegevusi näituste, hariduse, kodu-uurimise ja teadustöö valdkondades;
- Viljandi Muuseumi tegevust toetab kaasaegne organisatsioonikultuur ja professionaalselt kujundatud muuseumikeskkond;
- rekonstrueerimise tulemusena valmib kaasaegsetele nõudmistele vastav muuseumikeskkond.

Sihtasutuse esimese tegevusaasta tulemused kajastuvad 2025. majandusaasta aruandes, mis annab ülevaate organisatsiooni käivitumisest uues juriidilises vormis. Aruanne näitab, et sihtasutuse loomisega kaasnesid märkimisväärsed organisatsioonilised muutused, millest olulisim oli struktuuri uuendamine, mille tulemusel kujunes aasta lõpuks organisatsioonis 11,7 ametikohta, mida täitis 13 töötajat. Tulusid iseloomustavad riiklikud

toetused, projektipõhised rahastused ja omatulu. 2025. aasta puhul tasuks mainida Kultuuriministeeriumilt saadud 21000 euro suurust toetust, mida kasutati säilitustingimuste parandamiseks. Kulude puhul on näha ootuspäraseid tööjõukulusid ja tegevuskulutusi, mis on suunatud muuseumi põhifunktsioonide täitmisele. 2025. aastal kasvas Viljandi Muuseumi külastatavus võrreldes varasemate aastatega 30% ning 2030. aastaks on seatud eesmärgiks jõuda 20 000 külastajani. Ülevaade 2025. aasta olulisematest kulude ja tulude allikatest on esitatud joonisel 1 (SA Viljandi Muuseum 2025. majandusaasta aruanne).

Joonis 1. SA Viljandi Muuseumi kulude ja tulude jaotumine 2025

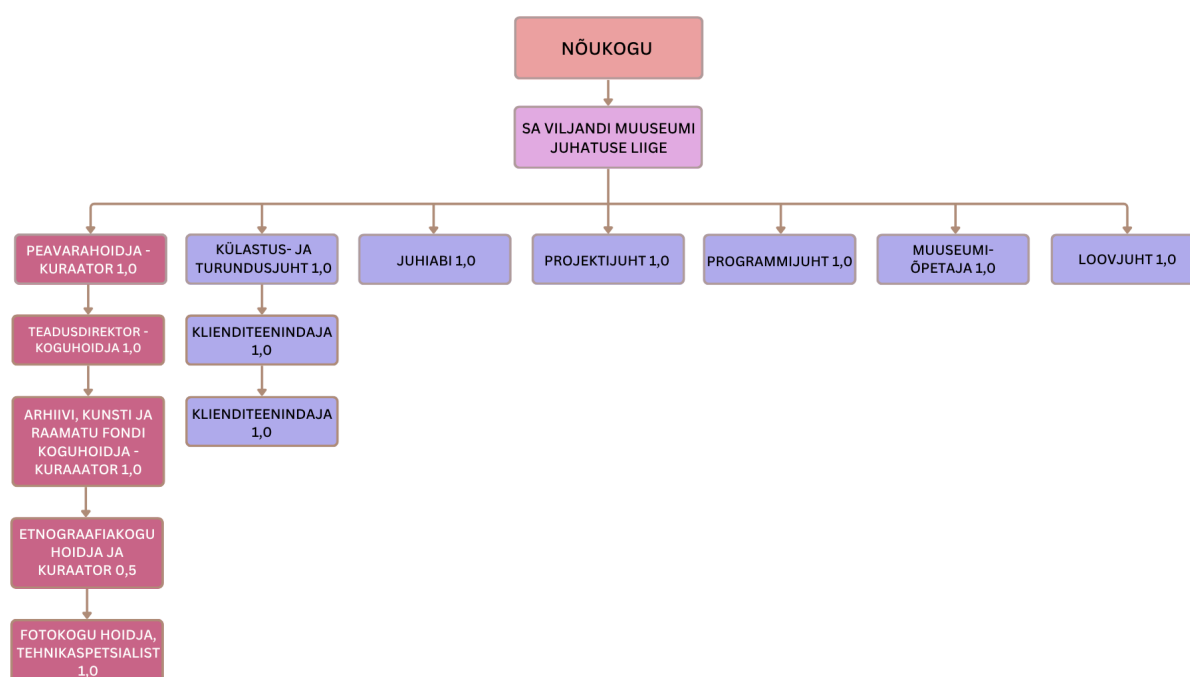
Muuseumi valimine sündmuse koostööpartneriks lähtus selle rollist kogukonnale suunatud institutsioonina ning Kultuuriministeeriumi poolt määratud arengusuundadest, mis rõhutavad külastatavuse ehk populaarsuse kasvu ning muuseumi rolli kogukonnas. Uue juhi visioon kujundada muuseumist koostööle avatud organisatsioon loob eeldused erinevate algatuste sünniks. Sellest tulenevalt sobitus autori idee korraldada kaasav kogukonnasündmus hästi Viljandi Muuseumiga (SA Viljandi Muuseumi arengukava 2026-2030).

1.2. Organisatsiooni struktuur

Organisatsiooni struktuuri eesmärgiks on kujundada selge tööjaotus, mis määratleb alluvussuhted, ning luua toimivad ja tõhusad info- ja suhtluskanalid. Nende kaudu toimub otsuste vastuvõtmine ning kujunevad välja võimu- ja töösuhted. Struktuur loob raamistiku, mille alusel määratakse positsioonide vajalikkus ning nende paiknemine omakorda erinevates üksustes. Lisaks on organisatsiooni erinevad osad omavahel tihedalt seotud ning mõjutavad

seeläbi üksteise toimimise tulemuslikkust. Organisatsiooni struktuur kujuneb inimeste koosmõjus, mistõttu mõjutavad juhtimist lisaks ametlikule ametikohtade hierarhiale ka mitteformaalsed suhted ning töötajate sotsiaalne ja ruumiline paiknemine (Jänes, 2020).

Viljandi Muuseumi nõukogu poolt kinnitatud struktuuri järgi on asutuses ametikohtade arv 13, kellest 12 tegutsevad Viljandis ja 1 Hõpasaares Mart Saare majamuuseumis. Struktuuriga tutvumiseks vaata joonist 2. Muuseumi igapäevast tegevust juhib üheliikmeline juhatus, mille liikmeks on alates 2025. aastast Anu Rannu. Juhatus ülesanne on tagada muuseumi jätkusuutlik areng ja mõju piirkonnas, kujundades ja ellu viies organisatsiooni tegevust. Ta vastutab muuseumi toimimise, strateegiliste eesmärkide saavutamise ning organisatsiooni esindamise eest. Muuseumi tegevust kavandab ja tegevuse järelevalve tagajaks on nõukogu. Nõukogu ülesandeks on korraldada sihtasutuse strateegilist juhtimist, suunata organisatsiooni arengut ning kontrollida juhatuse tegevust. Nõukogu liikmeid on kolm ning esimees on Tarvi Sits (Viljandi Muuseumi koduleht, s.a).

Joonis 2. SA Viljandi Muuseumi organisatsiooni struktuur (autori joonis).

1.3. Organisatsioonikultuur

Organisatsiooni töötajate mõtlemise ja käitumise kujundamise puhul on oluline mõista mitte ainult ametlikke reegleid, vaid ka organisatsiooni mitteformaalset kultuuri. Selleks et organisatsioon oleks nii majanduslikult kui moraalselt edukas, peab kujunema õhkkond, kus

väärtustatakse eetilist tegutsemist. Organisatsioonikultuur on väärtuste, normide, hoiakute ja põhimõtete kogum, millele organisatsiooni liikmed tuginevad oma igapäevases tegevuses. See määratleb, milline käitumine on aktsepteeritav ja milline mitte, olles seeläbi suunav jõud töötajate otsuste ja tegevuste puhul. Organisatsioonikultuur kujuneb eelkõige töötajate igapäevase käitumise kaudu ja mõjutab nii eetilist kui ka ebaetilist praktikat. Eestvedamine ehk juhtimine on organisatsioonikultuuri juures üks kõige olulisemaid tegureid. Juht mõjutab suhtlemise ja eeskju kaudu töötajaid tegutsema ühiste eesmärkide nimel ning seab organisatsiooni suuna. Organisatsioonikultuuri muutmine on märkimisväärselt keerulisem kui selle kujundamine, sest see eeldab üksikisikute ja gruppide käitumise ja hoiakute muutmist. Sellised protsessid on üldjuhul aeganõudvad ning vajavad järjepidevat juhtimist ja suunamist (Siirde, 2003).

Autori hinnangul iseloomustab sihtasutust Viljandi Muuseum avatud ja koostööle suunitletud organisatsioonikultuur, mis toetab nii ideede arendamist kui ka kogukonna kaasamist. Organisatsioonis oli märgata, et uusi ideid arutati ühiselt ning projektijuhile anti märkimisväärne autonoomia nende elluviimisel, kuid olulisemad otsused olid muidugi kooskõlastatud meeskonna ja muuseumiga. Samuti ilmnes organisatsioonikultuuris pigem toetav ja vastutulelik hoiak, mis soodustas sujuvat koostööd. Autori arvates lõi muuseumi organisatsioonikultuur soodsad tingimused nii tema kui projektijuhi professionaalseks arenguks kui ka kogukonda kaasavate algatuste elluviimiseks, toetades avatust, koostööd ja initsiatiivi.

2. “Viljandi Vanalinna Laternate” korraldusprotsess

Järgmises peatükis annab autor ülevaate sellest, miks antud projekt tema jaoks vajalik ja oluline oli, “Viljandi Vanalinna Laternate” korraldusprotsessist ja neljast projekti korraldamise elutsükli etapist.

2.1. Kogukond Viljandi vanalinnas

Kogukond tähendab inimeste rühma, keda ühendavad ühine kultuur, väärtused ja/või sarnased huvid ning kes paiknevad teatud territooriumil. Samuti iseloomustab kogukonda ühine arusaam üksteisega suhtlemisest, tunnustamisest ja ühtekuuluvusest (Tann, 2018).

Eelmisel sajandil läbi viidud uuringute kohaselt on kogukond pigem nähtus, millel ei pruugi olla selgelt määratletud geograafilisi piire ning mille puhul võivad inimeste osalus ja aktiivsus olla erineva ulatusega. Hilisemad uuringud on siiski rõhutanud, et geograafiline asukoht on kogukonna üks olulisemaid tunnuseid. Kogukonna roll on ühiskonnas ajaloo jooksul korduvalt muutunud ning seetõttu võib kogukond kujuneda ka näiteks ettevõtte, organisatsiooni, huvigrupi või konkreetse olukorra põhjal. Lisaks võivad inimesed samal ajal kuuluda mitmesse erinevasse kogukonda (Tann, 2018).

Kui suvisel perioodil on Viljandi vanalinn täidetud erinevate kultuurisündmustega, nagu näiteks Viljandi Hansapäevad või Viljandi pärimusmuusika festival, siis talvel muutub piirkond pigem vaikseks ja tühjaks. Just seetõttu on talvisel ajal kogukonda kaasavatel sündmustel oluline roll, kuna need aitavad tuua inimesed avalikku ruumi kokku ning elavdada linnakeskkonda. Autori soov oli loov-praktiliseks lõputööks luua ja korraldada midagi just Viljandi linna kogukonnale. Valik tulenes asjaolust, et autor on viimased neli aastat siin õppinud ning selle aja jooksul on nii linn kui ka selle elanikud talle väga oluliseks saanud. Samuti tunneb ta, et on saanud siinse kultuurikorralduse kogukonna osaks. Projektiga soovis autor pakkuda kohalikule kogukonnale meeldejäätavat ja uudset kogemust, väljendades ühtlasi tänu siin elatud ja õpitud aja eest.

Viljandi Muuseum mängib kogukonna kontekstis Viljandi vanalinnas suurt rolli. Tegemist on paigaga, mis teeb koostööd kohalike omavalitsustega, teadus- ja haridusasutusega, organisatsioonidega ja ka üksikisikutega. Sihtasutus Viljandi Muuseum pakkus autori idee elluviimiseks ideaalset keskkonda ning meeskonda (Viljandi Muuseumi arengukava 2026-2030).

2.2. Projekti algatamine

Projekti elutsükel koosneb neljast osast. Nendeks on: algatamine, kavandamine, elluviimine ja lõpetamine. Projekti esimene faas on algatamine, kus toimub vajaduse, võimaluse või probleemi kaardistamine (Perens, 2019, lk 39).

Peatükis annab autor ülevaate projekti algatamise etapist, kus ta selgitab sündmuse idee ja kontseptsiooni kujunemist, määratleb sihtrühmad, sõnastab projekti eesmärgid ning põhjendab projekti vajalikkust Viljandi vanalinnale. Projekti elutsükli etapid on esitatud ka alloleval joonisel 3, mis põhineb Perensi (2019) käsitlusel projekti juhtimise protsessidest. Autor tegi joonise käesoleva projekti kontekstis, et illustreerida projekti peamisi etappe ning

nende sisu “Viljandi Vanalinna Laternate” korraldamisel. See aitab visualiseerida projekti kulgu algatamisest kuni lõpetamiseni ning toetab peatükis käsitletud teoreetilisi lähtekohti.

Joonis 3. Projekti elutsükkel (autori joonis)

2.2.1. Sündmuse idee ja kontseptsioon

Esimeses faasis oli vaja määratleda sündmuse täpne kontseptsioon ja selle projekti vajadus. Algse idee sai autor Viljandi Muuseumilt, kellel oli juba 2025. aasta suvel tekkinud soov korraldada koostöös teiste Viljandi linna kultuuriorganisatsioonidega Viljandi vanalinnas ja muuseumi hoovis sama aasta detsembris üks talvine kogukonnasündmus. Põhjenduseks asjaolu, et Viljandi vanalinn on väike, kuid armas ja ajalooline paik, kus pesitseb palju loovisikuid ja ettevõtjad, kuid kes jäävad tihti oma tegemistega natuke varju. Samuti oli soov muuseumi hoov muuta atraktiivsemaks ja populaarsemaks sündmuskohaks. Sündmus oleks pakkunud nii loovisikutele kui ka organisatsioonidele turismi ja majanduse kasvu talvel. Autor liitus projektiga 2025. aasta septembri keskpaigas, kuid kahjuks ei mindud algse ideega edasi, sest enamus kaaskorraldajateks kutsutud organisatsioonidest tundsid, et ajalise surve ja väikeste vahendite tõttu ei suudeta projekti sel aasta teostada. Sellest olenemata soovis autor projektiga veidi teisel kujul siiski edasi minna ja kaasata kaaskorraldajaks Bonifatiusse Gildi, kes oli ka algselt sündmuse vastu huvi tundnud. Peakorraldajaks jäi Viljandi Muuseum, kaaskorraldajaks Bonifatiusse Gild ning kaasati vanalinna elanikud, ettevõtjad ja organisatsioonid.

Sündmuse uueks fookuseks oli luua Viljandi vanalinnas jõulueelsel nädalal kogukonnasündmus, mis tooks vanalinna avastama nii kohalikud kui ka kaugemalt tulijad. Terve kontseptsiooni loomine võttis omajagu aega ning see muutus veel mitu korda enne, kui

see täielikult paika saadi. Plaan oli terveks nädalaks luua erinevates vanalinna paikades eriilmelisi tegevusi, mis annaksid põhjuse tulla linna jalutama ja avastama. Kogu nädala kulminatsioon toimus 20. detsembril muuseumi hoovis, kus leidis aset suur jõuluhoov koos kontsertide, tegevuste, töötubade ja kauplejatega. Kauplejate ja laada eest vastutas Bonifatiuse Gild. Projektijuht käis meeskonnale välja mõned sündmuse nime variandid ning nii valiti projekti nimeks lõpuks “Viljandi Vanalinna Laternad”.

2.2.2. Sihtrühmad

Sihtrühma määratlemine on projekti kavandamise ja turundustegevuste planeerimise oluline osa, kuna see aitab mõista, kellele sündmus on suunatud ning millistele vajadustele soovitakse vastata. Sihtrühmaks peetakse sarnaste huvide ja vajadustega inimeste gruppi, kelle jaoks soovitakse luua väärtust ja positiivset kogemust. Selgelt sõnastatud sihtrühmad aitavad kujundada tõhusamat kommunikatsiooni ning valida sobivaid tegevusi ja turunduskanaleid. Liiga üldise sihtrühma määratlemise puhul võib sõnum jääda ebaselgeks ega pruugi jõuda soovitud inimesteni (Rannu, 2026).

Projekti kavandamise käigus määratleti ka peamised sihtrühmad, et kujundada programm ja kommunikatsioon vastavalt nende huvidele ja vajadustele. Selgelt sõnastatud sihtrühmad aitasid paremini planeerida nii sündmuste sisu kui ka turundustegevusi. Projekti otseseks sihtrühmaks olid Viljandi linna ja maakonna lastega perekonnad, kes otsivad jõulueelsel ajal võimalusi ühiseks ajaveetmiseks ning soovivad osa saada hubastest ja kogukonda ühendavatest kultuurielamustest. Talvisel perioodil, mil Viljandi vanalinn on pigem vaikne ja vähese liikumisega, pakkus sündmus peredele võimalust tulla kodust välja, veeta koos aega ning kogeda jõulumeeleolu ajaloolises linnakeskkonnas.

Teiseks oluliseks sihtrühmaks olid tudengid ja noored täiskasvanud, kes tunnevad huvi kultuuri- ja kogukonnasündmuste vastu ning otsivad detsembrikuusse meelelahutuslikke ja sotsiaalseid tegevusi. Samuti olid sihtrühmaks vanemaealised inimesed, kelle jaoks on oluline rahulik kultuurikeskkond, jalutamine ning võimalus osa saada kogukondlikest ettevõtmistest. Sündmus pakkus neile võimalust külastada vanalinna, kogeda jõuluaegset atmosfääri ning osaleda avalikus kultuurielus.

Kaudseks sihtrühmaks olid Viljandi vanalinna ettevõtjad, organisatsioonid ja kohalik kogukond laiemalt, kelle jaoks aitas sündmus elavdada talvist vanalinna ning suurendada piirkonna külastatavust ja nähtavust.

2.2.3. Sündmuse eesmärgid

Projektide juhtimisel on oluline selgelt sõnastada projekti eesmärgid, kuna need aitavad suunata kogu projekti planeerimist, elluviimist ja hilisemat aruandlust. Projekti eesmärk kirjeldab konkreetset tulemust või seisundit, mille saavutamist on võimalik projekti lõpus hinnata. Eesmärkide sõnastamisel kasutatakse sageli SMART-mudelit, mille järgi peab eesmärk olema konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud. Käesoleva projekti eesmärkide sõnastamisel lähtuti samuti SMART-mudelist, et tagada sündmuse realistlik planeerimine (Perens, 2019).

Sündmuse produktiivseks korraldamiseks, protsessi juhtimiseks ja hiljem analüüsi tegemiseks püstitati eesmärgid. Need sõnastati järgnevalt:

1. Luua 15.–20. detsembril Viljandi vanalinna ja Viljandi Muuseumi hoovi hubane ning kogukonda ühendav jõulueelne atmosfäär, mis elavdab talvisel perioodil vaikset vanalinna.
2. Suurendada kogukonna omavahelist koostööd ja kaasatust, kaasates projekti elluviimisesse vähemalt 10 Viljandi vanalinna elaniku, ettevõtet või organisatsiooni.
3. Pakkuda Viljandi kohalikele elanikele ja kaugemalt tulijatele mitmekesiseid kultuuri-, muusika- ja käsitööelamusi, mis toetavad Viljandi vanalinna kui aktiivse kultuurikeskkonna kuvandit ka talvisel perioodil.

2.3. Projekti kavandamine

Teiseks etapiks on kavandamine. Selles faasis luuakse projektile selge struktuur, mis aitab tegevusi süsteemselt juhtida. Valitakse tööde teostajad, vajalikud ressursid, koostatakse eelarve, pannakse paika tegevuste järjekord ja olulisemad tähtajad (Perens, 2019, lk 107).

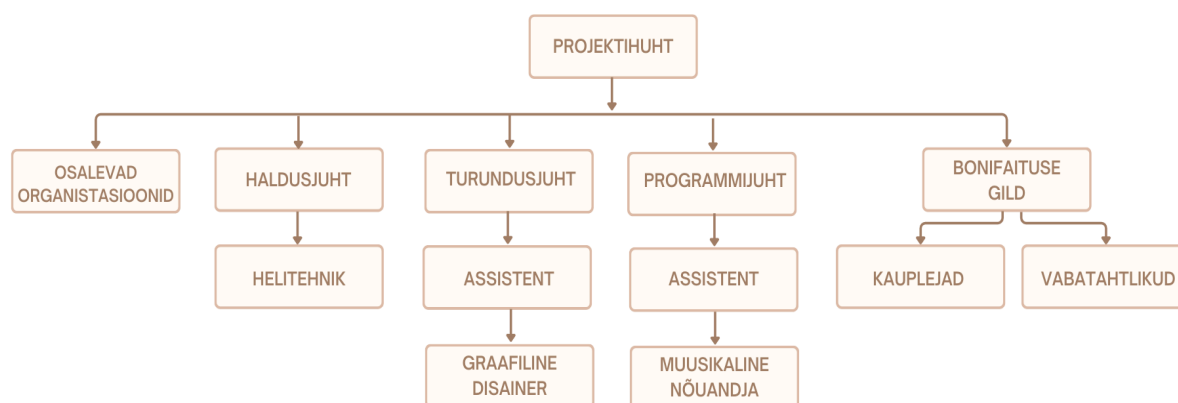
Peatükis annab autor ülevaate projekti kavandamise etapist, kus käsitletakse meeskonna ja tööjaotuse loomist, eelarve ning ressursside planeerimist, programmi koostamist, turundus- ja kommunikatsioonitegevuste kavandamist ning riskianalüüsi läbiviimist.

Projekti kavandamise ja tööprotsesside koordineerimise toetamiseks lõi projektijuht meeskonnale *Google Drive*’i keskkonda kausta, kuhu hakati kõiki tekkivaid dokumente, tööplaane ja faile üles laadima ja salvestama. Regulaarsete arutelude ja koosolekute käigus jälgiti tegevuste edenemist, jagati omavahel informatsiooni ning lahendati jooksvalt tekkinud

probleeme. Projektijuht vastutas peamiselt üldise koordineerimise, infovahetuse ja tähtaegade jälgimise eest. Selge tööjaotus ja pidev kommunikatsioon aitasid tagada, et kõik projekti osapooled oleksid kursis oma ülesannete ja vastutusaladega.

2.3.1. Meeskonna koostamine ja struktuur

Järgmine korralduslik samm oli meeskonna komplekteerimine. Viljandi Muuseumi kollektiivist ühinesid meeskonnaga külastus- ja turundusjuht, projektijuht, loovjuht ja tehnikaspetsialist-koguhoidja. Väljastpoolt muuseumi kaasati kaaskorraldajaks Bonifatiuse Gild ja Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemiast kolm kultuurikorralduse tudengit ja üks helitehnoloogia tudeng. Samuti ühinesid meeskonnaga hiljem ka mõned vabatahtlikud abilised. Kõigile meeskonnaliikmetele määrati rollid ja ülesanded. Struktuuriga tutvumiseks vaata joonist 4. “Viljandi Vanalinna Laternate” meeskonna soov oli programmi kaasata võimalikult palju ja erinevaid vanalinna ettevõtteid, asutusi ja elanikke. Ettevõtteid ja asutusi kaasati neile kirjutades või helistades ning kohalikele elanikele viidi postkasti uudiskiri.

Joonis 4. “Viljandi Vanalinna Laternate” meeskonna struktuur (autori joonis)

Projekti keskseks koordineerijaks oli projektijuht, kelle ülesandeks oli sündmuse üldine juhtimine, tegevuste koordineerimine, organisatsioonidega suhtlemine ning kogu korraldusprotsessi jälgimine. Osalevad organisatsioonid moodustasid sündmuse peamise koostöövõrgustiku, pakkudes erinevaid programme, tegevusi ja külastuskohti ning vastutades oma tegevuste läbiviimise eest. Haldusjuht vastutas sündmuse tehnilise toimimise eest ja tegi koostööd helitehnikuga, kes tagas heli- ja tehniliste lahenduste toimimise 20. detsembril Viljandi Muuseumi jõuluhoovis. Turundusjuht korraldas sündmuse kommunikatsiooni ja reklaamtegevusi, sealhulgas sotsiaalmeedia, info jagamise ja turundusmaterjalide

koordineerimise. Turundusjuhti toetas assistent, kes samuti jäädvustas tervet sündmuste nädalat. Tema tehtud fotodega saab tutvuda lisa 8. Samuti oli turundusjuhil abiks graafiline disainer, kes kujundas sündmuse visuaalse identiteedi ja reklaammaterjalid. Programmijuht vastutas sündmuse programmi koostamise ja ajakava koordineerimise eest. Programmijuhi assistent tegeles korraldusliku toe ja suhtlusega programmi osapooltega ning muusikaline nõuandja aitas leida artiste ja korraldas Viljandi Jaani kirikus heategevusliku kontsertmõtiskluse. Kaaskorraldajana osalenud Bonifatiuse Gild koordineeris kauplajate ja vabatahtlike tegevust.

2.3.2. Eelarve ja vahendid

Projektide elluviimiseks on tavaliselt vaja mitmesuguseid ressursse. Kui tegevuste ajakava on paika pandud ja projekti kaasatud töötajate arv teada, saab hakata planeerima projekti käigus vajaminevaid vahendeid. Vahendite kaardistamine ja planeerimine on oluline, et korraldada nende optimaalne kasutus, tagada õigeaegne olemasolu ja koostada projekti kulueelarve (Perens, 2001).

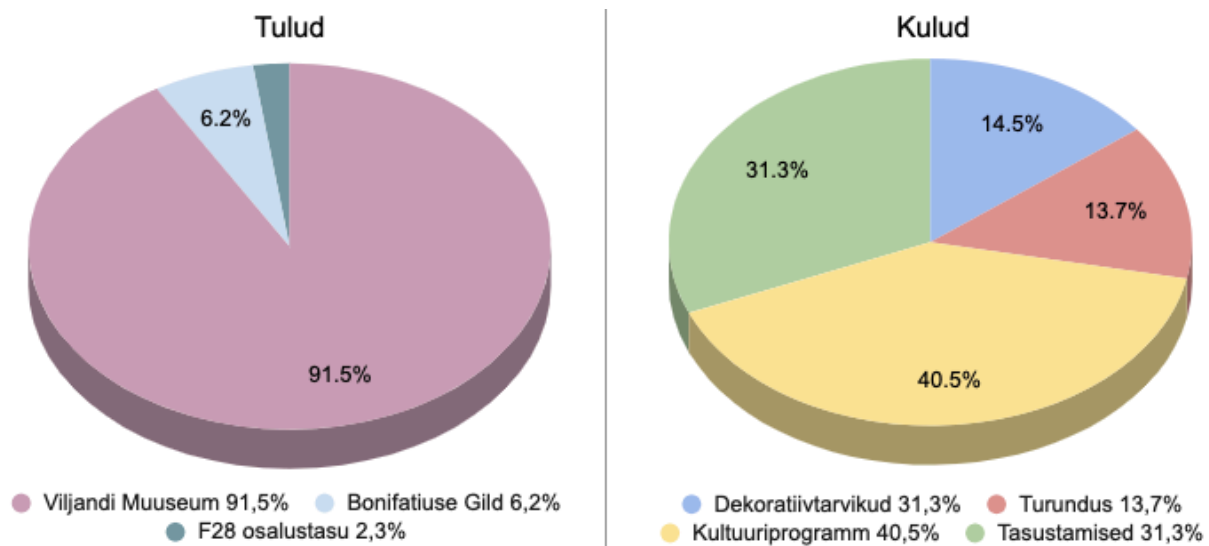
Eelarve kui rahaline plaan ehk finantsplaan väljendab kavandatavaid tegevusi ja oodatavaid tulemusi rahalises vormis ning hõlmab tulevase perioodi tulude ja kulude arvestust (Mereste, 2003, lk 129–130).

Vastavalt SA Viljandi Muuseumi põhikirjale koostab asutus kõigi oma tulude ja kulude kohta tasakaalus eelarve, mis peab olema kooskõlas finantsplaaniga ning vastama riigieelarve seaduses sätestatud eelarvepositsiooni, netovõlakoormuse ja muudele kehtestatud piirangute reeglitele (SA Viljandi Muuseumi põhikiri).

Autori töö puhul tasub meeles pidada, et „Viljandi Vanalinna Laternate“ eelarve käsitlemisel peetakse silmas küll kogu projekti kui tervikut, kuid kajastatud on üksnes Viljandi Muuseumi ja Bonifatiuse Gildi tulud ja kulud. Kuigi projektis osales ka teisi organisatsioone, vastutas igaüks neist oma programmi ja sellega seotud rahastuse eest iseseisvalt, mistõttu puudub käesolevas käsitluses ülevaade nende kuludest ja tuludest.

Autor alustas projekti korraldusega 2025. aasta septembrikuu lõpus ning kuna tegemist oli uue kontseptsiooniga, mida ei olnud varem korraldatud, oli algusest selge, et rahastuse ja vahendite saamine saab olema keerukas. Antud projekti kulud olid kokku 1597,23 € ning nende jagunemine on välja toodud alloleval joonisel 5. Projekti eelarve on leitav lisa 5.

Viljandi Muuseum eraldas projekti elluviimiseks esialgselt 1000 €, kuid kulude oodatust suurema mahu tõttu kattis muuseum ka täiendavad väljaminekud. Sündmust toetasid ka Bonifatiuse Gild, kes soetas enda vahendite eest LED laternad, ning Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia, kes pakkus sündmuse korraldamiseks tasuta tehnika kasutamise võimalust. Lisaks panustasid osalevad organisatsioonid sündmuse turundamisesse, jagades infot enda sotsiaalmeediakanalites, suhtluskanalites ja tutvusringkondades. Kaasatud organisatsioonidelt küsiti F28 plakatil nende logo kajastamise eest osalustasu, kuid osa organisatsioone jättis selle tasumata ning puuduoleva summa kattis muuseum. Siinkohal soovib autor märkida, et projekti tulud ja kulud olid võrdsed, mistõttu ei kujunenud eelarvest ei ülejääki ega puudujääki. SA Viljandi Muuseum ei ole käibemaksukohuslane, mistõttu on kõik eelarves kajastatud tulud ja kulud arvestatud koos käibemaksuga. Tulude jagunemist illustreerib joonis 5. Täpsema ülevaate saamiseks vaata terviklikku eelarvet lisa 5.

Joonis 5. “Viljandi Vanalinna Laternate” tulud ja kulud

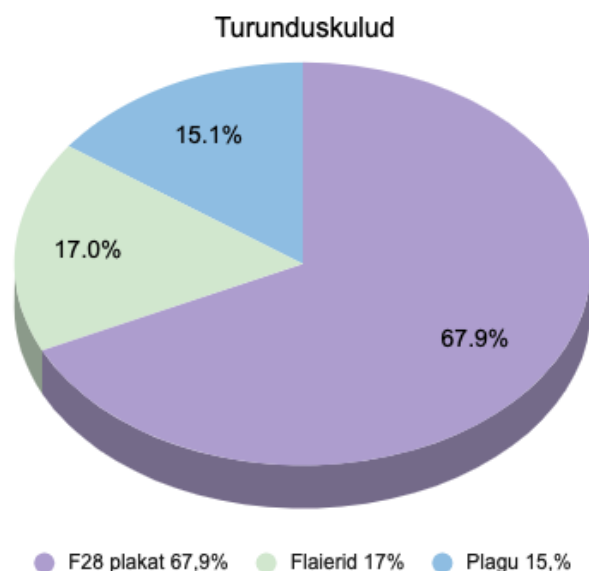
2.3.3. Turundus ja kommunikatsioon

Turundustegevusteks oli meeskonda kaasatud Viljandi Muuseumi külastus- ja turundusjuht, keda abistas sotsiaalmeediaga üks kultuurikorralduse tudengitest. Turundus hõlmas plakateid, F28 plakati, flaiereid, nii digitaalset kui ka füüsilist kaarti, pressiteateid ja sotsiaalmeediat. Kaardiga tutvumiseks vaata lisa 7.

Sündmuse jaoks lõi visuaalid, plakati kujunduse ja logo, Viljandi Muuseumi graafiline disainer (vaata lisa 1 ja lisa 2). Samuti paigaldati muuseumi Tõrukoja seinale jõuluhoovi reklaamiv plagu, mille disainiga saab tutvuda lisades (vaata lisa 8, foto 5). Osalevad

organisatsioonid otsustati sündmuste nädala ajal tähistada LED laternatega, mis asetati iga osaleva koha ukse ette puupakule. Laternad olid pimedatel talveõhtutel juba kaugelt näha ning löid kergesti leitava teekonna vanalinnas, mis teenis sündmust samuti turunduselemendina. Visuaalses keeles oli oluline rõhutada Viljandi vanalinna miljööd, laternaid ja sooja jõulutunnet. Kasutati sarnaseid disainielemente ja kindlat värvipaletti ning fonti Work Sans, et kogu kommunikatsioon oleks äratuntav ja terviklik.

Turunduse peamine fookus oli sotsiaalmeedial, eelkõige *Facebook*'il ja *Instagram*'il. Oluline oli suunata inimesi järjepidevalt *Facebook*'i sündmusele, mis toimus keskse infokanalina. Turundusjuht ja tema assistent postitasid sinna regulaarselt uut infot nii Viljandi Muuseumi, Bonifatiuse Gildi kui ka kaasatud organisatsioonide programmide kohta. Samuti tuli sisu loomisel neil tagada, et kõik kaasatud organisatsioonid saaksid lubatud nähtavuse. Turundustegevusteks kulus projekti eelarvest ka rahalisi vahendeid, mille jagunemist illustreerib allolev joonis 6.

Joonis 6. Turunduseelarve (autori joonis)

Sündmuste nädal pälvis tähelepanu ka meedias. Projektijuht kutsuti Kuku raadio Viljandi linna saatesse, kus tutvustati projekti täpsemalt ja vesteldi kogukonna sündmuste olulisusest. Saade läks eetrisse 19. novembril 2025 ning on järelkuulatav (Kuku raadio, 2025). Lisaks sellele avaldati kaks ajaleheartiklit, millest üks oli Sakala artikkel, mis avaldati 20. novembril (Sakala, 2025) ja teine Külauudiste artikkel, mis avaldati 12. detsembril (Külauudised, 2025).

Kommunikatsiooni eest vastutas projektijuht, kes korraldas kogu suhtluse meeskonnaliikmete ja osalevate organisatsioonide vahel. Meeskonnaga tehti vahemikus september kuni detsember 2025 iganädalasi koosolekuid, mis toimusid üldjuhul Viljandi Muuseumi Tõrukojas või lugemissaalis, kuid mõned koosolekud toimusid ka veebikeskkonnas. Koosolekute eesmärk oli hoida kõiki üksteise tegemistega kursis ning näha, kas ja mis suunas tegevused liikunud on. Kõikide koosolekute tulemusena valmisid ka protokollid. Põhiliseks kommunikatsioonikanaliks kasutati *Facebook Messenger* 'i. Lisaks meeskonnale suhtles projektijuht ka osalevate organisatsioonidega ning edastas neile infot korraldusprotsesside, programmiuudendust ja turunduse osas. Nendega suheldi valdavalt kirjalikult meili teel. Siinkohal soovib autor esile tuua asjaolu, et teinekord oli osalejatega kirja teel keeruline ühendust saada, millest järelitati, et tulevikus oleks vajalik luua eraldi suhtluskanal.

2.3.4. Korralduslikud ettevalmistused ja programmi loomine

Programmi kavandamise etapis keskenduti “Viljandi Vanalinna Laternate” sündmuste nädala sisu ja ülesehituse planeerimisele. Selle käigus määratleti, millised tegevused ja vanalinna organisatsioonid sobivad kõige paremini sündmuse kontseptsiooniga ning kuidas need toetavad projekti eesmärgi. Oluline oli luua mitmekesine ja kaasav programm, mis elavdaks Viljandi vanalinna ning looks külastajatele tervikliku kogemuse.

Viljandi Muuseumi siseruumides toimuvate tegevuste eest vastutas meeskonna programmijuht, kes korraldas ja koordineeris talvehommikute, töötubade ning ekskursioonide toimumist. Samuti suhtles ta haridusasutuste gruppidega sündmuste nädala jooksul muuseumi külastamise osas. Samal ajal planeeris projektijuht koostöös Bonifatiuse Gildiga 20. detsembril toimuvat muuseumi jõuluhoovi. Pandi paika kauplajate ja telkide paigutus ning tegevuste loogiline jaotus.

Kogu programmi kavandamise protsessi vältel suhtles projektijuht aktiivselt kõigi osaleda soovinud organisatsioonide ja ettevõtjatega, koordineeris nende kaasamist ning aitas kujundada terviklikku nädalapõhist programmi, millega saab tutvuda lisa 4.

Osalevatele organisatsioonidele anti võimalus kujundada oma programm ja tegevused iseseisvalt, säilitades seeläbi iga osaleja omanäolisuse. Viljandi Muuseum ja Bonifatiuse Gild toetasid osalejaid peamiselt turunduse, kommunikatsiooni ning ühiste visuaalsete lahenduste kaudu, aidates siduda erinevad tegevused ühtseks tervikuks. Sellegipoolest aitas projektijuht ka paaril osalejal enda programmi esinejaid leida. Samuti vastutas ta üldise info vahendamise

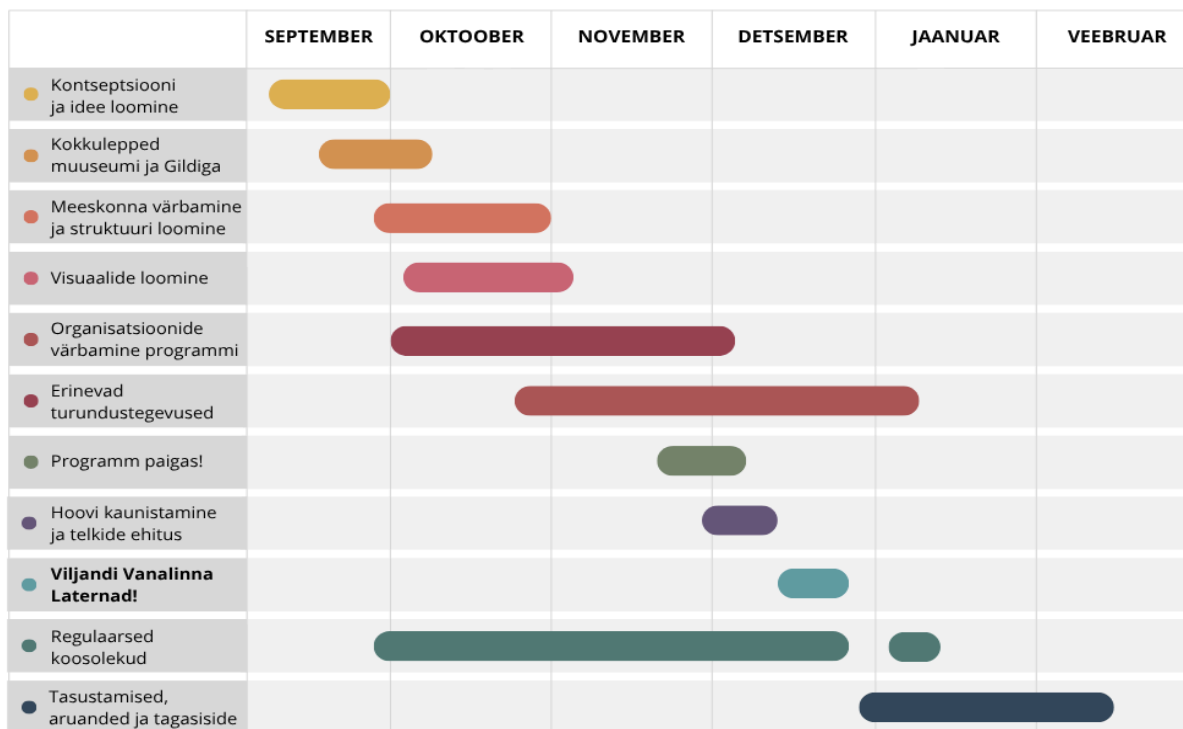
ja tööjaotuse korraldamise eest meeskonnaliikmete vahel, et tagada sujuv koostöö ning ühtne arusaam sündmuse ülesehitusest ja eesmärkidest. Regulaarsed meeskonna koosolekud tulid kasuks, et jooksvalt täpsustada programmi detaile, lahendada tekkinud küsimusi ning teha vajadusel muudatusi ajakavas ja korralduses.

Programmi koostamisel peeti oluliseks, et tegevused oleksid nädalale jaotatud tasakaalustatult ning pakuksid huvi erinevatele sihtrühmadele. Planeerimisel arvestati lastega perede, noorte ja vanemaealiste huvidega. Samuti pöörati tähelepanu sellele, et suuremad tegevused ei kattuks ajaliselt liiga palju ning külastajatel oleks võimalik osa saada mitmest erinevast sündmusest. Lisaks programmi sisulisele planeerimisele tuli läbi mõelda ka sündmuse logistiline pool. Selleks koordineeriti osalevate organisatsioonide lahtiolekuaegu, tehnilisi vajadusi ning tegevuste paiknemist vanalinnas. Eesmärk oli suunata külastajaid liikuma erinevate sündmuskohtade vahel.

Projekti tegevuste planeerimiseks on otstarbekas kasutada veebipõhist või arvutisse installeeritavat tarkvara. Enamik projektijuhtimise programme võimaldab visualiseerida projekti ajakava ja ülesannete omavahelisi seoseid Gantti diagrammina. Nimetus pärineb Henry Lawrence Gantti järgi, kes kasutas seda meetodit enda tööde ajalise kestuse kujutamiseks (Perens, 2019, lk 119).

Selleks, et sündmuse korraldus kulgeks sujuvalt ja eesmärgipäraselt, koostas projektijuht projekti jaoks selge ja kergesti hoomatava tegevusplaani. Tegevusplaani eesmärk oli aidata struktureerida kogu korraldusprotsessi, planeerida erinevate töötappide ajalist järjestust ning tagada, et kõik vajalikud ülesanded saaksid õigeaegselt täidetud. Lisaks võimaldas tegevusplaan jagada vastutusalasid meeskonnaliikmete vahel. Tegevusplaani koostamisel lähtus projektijuht Gantti diagrammi põhimõtetest, mille abil pandi paika projekti peamised tegevused ja nende kestus ajateljel.

Samuti võimaldas tegevusplaan projekti jooksul vajadusel muudatusi teha ja ajakava ümber kohandada, kui mõne tegevuse elluviimine venis või ilmnemid uued korralduslikud vajadused. Tegevusplaan oli kogu projekti vältel oluline töövahend nii projektijuhile kui ka ülejäänud meeskonnale, toetades paremat ajaplaneerimist, infovahetust ja töökorraldust. Tegevusplaaniga tutvumiseks vaata joonist 7.

Joonis 7. Projekti “Viljandi Vanalinna Laternad!” tegevusplaan

Kuigi enamik tegevusi sujusid plaanipäraselt ning vastavalt projektijuhi esialgsele visioonile, esines projekti käigus ka olukordi, mis nõudsid tegevusplaani muutmist. Näiteks venis aruannete koostamine ja tagasiside kogumine oodatust pikemaks, kuna mitmete osapoolte vastused laekusid planeeritust hiljem. Seetõttu tuli plaani täiendada ning lisada diagrammi ka veebruarikuu tegevused, et kõik vajalikud ülesanded saaksid lõpetatud. Sellest hoolimata oli tegevusplaan kogu projekti vältel oluline tööriist, mis aitas hoida fookust peamistel eesmärkidel ja tegevustel. Selge ajakava toetas nii projektijuhti kui ka meeskonnaliikmeid, aidates jälgida tööde kulgu ning pidada kinni kokkulepitud tähtaegadest.

2.3.5. Ohutus ja riskianalüüs

Iga projekti käivitamisega kaasnevad erinevad riskid, mis võivad mõjutada nii sündmuse kulgu kui ka tavapärast tegevust (nt haigused, ilmastik või tehnilised probleemid). Kuigi täielikult neid vältida ei saa, on võimalik korraldajal riske ennetada ning nende mõju maandada või leevendada (Perens, 2019, lk 145).

Riskianalüüs on strateegiline tööriist, mis annab selge ülevaate projekti ohukohtadest ning loob aluse kaalutletud otsustele ohtude ennetamiseks. Analüüsi käigus selgitatakse välja

riskide algpõhjused, hinnatakse nii negatiivsete kui ka positiivsete tagajärgede tõenäosust ning tuvastatakse neid mõjutavad tegurid. Selle põhjal kavandatakse konkreetsed meetmed riskide maandamiseks ja koostatakse riskiplaan (Ilisson, 2016).

“Viljandi Vanalinna Laternate” sündmuste nädala riskianalüüs keskendus eelkõige riskidele, mis võisid tekkida halva ilmastiku, korraldamata kommunikatsiooni või ohtlike olukordade tõttu 20. detsembril Viljandi Muuseumi jõuluhoovis. Riskide kaardistamisega alustas autor 2025. aasta hilisnovermbris, lähtudes enda varasemast kogemusest. Riskianalüüs on leitav töö lisas 6. Märkimisväärseid riskiolukordi sündmuse jooksul õnneks ei esinenud.

2.4. Projekti elluviimine

Kolmas etapp oli elluviimine ehk koostatud plaanidest ja struktuuridest kinnipidamine ning projekti edenemise jälgimine (Perens, 2019, lk 40). Peatükis annab autor ülevaate projekti elluviimise etapist, kus kirjeldatakse sündmuste ja tegevuste läbiviimist, koostööd partnerite ja osalejatega, meeskonna töö koordineerimist ning projekti igapäevast korraldusprotsessi.

Selles faasis jälgis projektijuht, kas kõik sujub plaanipäraselt ning kas meeskonnaliikmed täidavad oma kohustusi ja rolle. Samuti külastas projektijuht koos fotograafiga kõiki osalevaid organisatsioone ning jäädvustas programmis toimuvat.

15.-20. detsembril viidi Viljandi Muuseumi programmis läbi erinevaid töötubasid, talvehommikuid, muinasjututunde, ekskursioone ja 20. detsembril ka jõuluhoov. Nädala jooksul oli võimalik Viljandimaa kooligruppidel või lasteaiarühmadel, kes olid ennast eelnevalt registreerinud, külastada muuseumi talvehommikuid, mida korraldas ja vedas eest Annika Mändmaa. Kokku registreeris ja külastas talvehommikuid 227 last seitsmest erinevast koolist ja lasteaiast. Muuseumi siseruumide programmi eest vastutas programmijuht ning hoovi eest projektijuht, Bonifatiuse Gild ja programmijuhi assistent.

Bonifatiuse Gild korraldas terve nädala vältel enda hoones kokku 14 erinevat töötuba. Osaleda sai erinevates töötubades, kus oli võimalik endale valmistada kuuseheiteid, küünlaid, kalendreid, seebist lilleseadeid ning Hampelmanni mänguasju. Mitmel päeval toimusid ka piparkookide kaunistamise ja jõuluseadete valmistamise töötoad. Samuti hoolitses Bonifatiuse Gild 20. detsembril Viljandi Muuseumi hoovis toimunud laada korraldamise ja telkide ehitamise eest. Laad kestis 5 tundi ning hõlmas 13 kauplejat.

Kauplejad olid: Zen Native, Jaanitalu singid, Kolm lammast jõulukohvik, Siesta24, Pannkoogikohvik, ÕF Bluume, ÕF ReFlip, Võlli Kingu talu, Reili Gutman, Krõbe pontšik, Tontsu taluköök, Viljandi Linnavalitsus ja Ugala Teater.

Lisaks kauplajatele asus hoovis ka Teater TEMUFI telk, kus teatri kollektiiv juhendas nii väikeseid kui suuri märkmikukaante ja näpunukkude meisterdamisel. Käsitöö võimalusi pakkus ka Viljandi Kunstikool, kelle õpilased viisid nii nädala jooksul kui ka 20. detsembril Viljandi Muuseumi Tõrukojas läbi erinevaid töötubasid. Hoovi plaani ja paigutusega saab tutvuda lisas 3.

Paralleelselt muuseumi ja Bonifatiusse Gildi programmiga toimusid sündmused ka paljudes Viljandi vanalinna asutustes. Kogu nädala vältel pakkusid osalevad organisatsioonid mitmesuguseid püsivaid ja ajaliselt paindlikke tegevusi. Näiteks Rubiini platsil oli avatud valgusinstallatsioon, Bodega hoovis talveaed tulede ja soojade jookidega ning mitmed galeriid ja kohvikud pakkusid pikendatud lahtiolekuaegu, erimenüüsid ja näituste külastamise võimalusi. Samuti oli külastajatel võimalik nautida elavat muusikat, külastada BioAromaForYou heaolupoodi, osaleda töötubades ning tutvuda kohalike disaini- ja käsitöötoodetega. Lisaks püsivatele tegevustele toimus iga päev ka ajaliselt määratletud sündmusi. Nädala jooksul leidis aset mitmeid töötubasid (näiteks piparkookide valmistamine, kehahooldustoodete meisterdamine, käsitöötoad), kontserte (näiteks Noorte Trio kontserdid kohvikutes), kultuuriüritusi (luuleõhtu, tantsumaja), näituste avamisi ning kogukondlikke tegevusi. Eriti mitmekesine oli programm nädala keskel ja lõpus, mil lisandusid sooduspakkumised, erisündmused ning suurem külastajate aktiivsus. Eraldi soovib autor välja tuua Jaani kirikus toimunud heategevusliku kontsertmõtiskluse, mille korraldaja oli “Viljandi Vanalinna Laternate” meeskonna liige. Muusikalise poole eest hoolitsesid Viljandimaa Kammerkoor, solist Steven Luik ja kandlemängija Triinu Orgmets. Etteastete vahepaladena kõlasid Viljandi Gümnaasiumi teatristuudio noorte luulelised mõtisklused. Kontsert osutus väga edukaks ning kogutud raha annetati SA Eesti Lastefondi haruldaste haigustega lastele. Sündmuste nädala täpsema programmiga saab tutvuda töö lisas 4.

Sündmusel osales eriilmeliste programmide ja tegevustega kokku 24 erinevat vanalinna organisatsiooni ning ettevõtjat.

Kaasatud organisatsioonid olid: Bodega Veiniresto, Viljandi Park Hotell ja Ormisson, Viljandi Jaani kirik, Sahtel, Viljandi Sõbralt sõbrale, Lossikamber, De La Rose, Villa Maria, Evi Kaur, Teater TEMUFI, Viljandi Kohvik, Lossi 33 stuudio, Rubiini Plats, Pika tänava elanikud, Viljandi Linnavalitsus, Karu Pagar, Kairi Leivo, Viljandi Raamatukoi,

Töötoad Avedega, Schloss Fellin, Gruusia köök Marani, Eesti Pärimusmuusika Keskus, Kostüümipood "Maskeraad" ja BioAromaForYou.

Nädala jooksul toimus mainitud kohtades kokku 50 erinevat tegevust ja sündmust (23 töötuba, 6 kontserti ja muusikalist etteastet, 3 näitust, 8 kogukonna- ja kultuurisündmust, 10 installatsiooni ja läbi nädala avatud külastuskohta). Programmiga saab tutvuda lisa 4.

2.5. Projekti lõpetamine

Viimane etapp oli lõpetamine. Projekt saab lõppeda siis, kui projekti eesmärk on saavutatud. Projekti lõpp on selle ametlik lõppemise hetk, sest pärast seda ei tehta enam ühtegi kulutust eesmärgi saavutamiseks (Perens, 2019, lk 191).

Peatükis annab autor ülevaate projekti lõpetamise etapist, kus käsitletakse projekti tulemuste hindamist, tagasiside kogumist, kokkuvõtete ja aruannete koostamist ning projekti käigus saadud kogemuste ja õppetundide analüüsimist. Saadeti välja viimased meilid, et tänada osalenud organisatsioone ja meeskonda. Projektijuht kommunikeeris ja kooskõlastas kõigi osapoolte vahelised kokkulepped, kuid arvetega tegeles programmijuht.

Projektis osales kokku 24 organisatsiooni ning toimus 50 erinevat tegevust. Tagasisidest selgus, et kaasatud organisatsioonid hindasid enim sündmuse hubast atmosfääri, kogukondlikku tunnet ning võimalust teha koostööd teiste vanalinna organisatsioonidega. Samuti toodi välja, et sellisel sündmusel võiks olla potentsiaali kujuneda traditsiooniks, mis aitaks ka tulevikus Viljandi vanalinna talvisel perioodil elavdada.

Projektijuhi jaoks andis projekti korraldamine väärtusliku kogemuse meeskonna juhtimisest, ajaplaneerimisest ning koostöö korraldamisest erinevate osapoolte vahel. Kõige suuremaks väljakutseks kujunes suure hulga osalejate ja tegevuste koordineerimine piiratud aja jooksul. Tulevikus võiks sarnase projekti planeerimisega alustada varasemalt, et vähendada ajalist survet ning võimaldada veel põhjalikumat ettevalmistust.

2.5.1. Osalevate organisatsioonide tagasiside

Üks kuu pärast sündmuse lõppu kogus autor *Google Forms* 'i platvormi kaudu tagasisidet nii organisatsioonidelt kui ka meeskonnalt. Osalevate organisatsioonide tagasiside põhjal koostas projektijuht tagasiside aruande. Antud peatükk kajastab aruande kokkuvõtet.

Osalevate organisatsioonide tagasiside põhjal oli sündmus üldiselt edukas ja linnarahva poolt hästi vastu võetud. Kõrgeimalt hinnati korraldajate kommunikatsiooni (keskmine hinne 4,83/5) ning sündmuse üldist korraldust (4,25/5), mida peeti selgeks ja hästi koordineerituks. Samuti hinnati positiivselt sündmuse kontseptsiooni ja loodud atmosfääri (4/5), eriti visuaalset lahendust ja laternate abil loodud talvist, hubast keskkonda, mis elavdas Viljandi vanalinna ruumilist kogemust. Kogukondliku ühtekuuluvustunde hinnang oli (3,4/5), viidates sellele, et kuigi sündmus lõi ühtse kogukondliku kogemuse, võiks tulevikus tugevdada osalejate omavahelist koostööd ja suhtlust. Turundustegevust hinnati keskmiselt 3,9/5, mis näitab, et nähtavus oli piisav, kuid sellel on arengupotentsiaali laiema publiku kaasamiseks. Üldine rahulolu sündmusega oli kõrge, keskmine hinnang oli 8/10, mis kinnitab, et tegemist oli õnnestunud ja positiivse kogemusega.

Autori sõnul võib järeldada, et „Viljandi Vanalinna Laternad“ toimis edukalt nii kultuurilise kui ka kogukondliku algatusena, elavdades Viljandi vanalinna keskkonda ja luues tugeva visuaalse ja emotsionaalse kogemuse. Edasise arenduse võtmekohad on turunduse tugevdamine, osalejate vahelise koostöö soodustamine ning sündmuse traditsiooniks kujundamine.

2.5.2. Sotsiaalsed ja majandusliku mõjud

Käesolevas peatükis analüüsib autor projekti „Viljandi Vanalinna Laternad“ mõju, tuginedes enne ja pärast sündmust kogutud tagasisidele, projekti tulemustele ning autori enda tähelepanekutele.

Projektijuhi arvates täitis sündmus oma peamise eesmärgi, luua Viljandi vanalinnas ühtne ja kogukonda ühendav jõulumeeleolu. Nädala jooksul toimunud 50 erinevat tegevust ning 24 organisatsiooni kaasamine löid autori hinnangul tugeva aluse kogukondlikuks koostööks ning suurendasid osalejatevahelist sidusust. Lisaks pakkus projekt head võimalust tuua kokku erinevad vanalinna elanikud, ettevõtjad ja organisatsioonid, kes igapäevaselt tihedat koostööd ei pruugi teha. Osalevad organisatsioonid löid ise oma programmi, mis andis neile vabaduse eneseväljenduseks ning suurendas nende isiklikku seotust sündmusega.

Kultuurilisest aspektist pakkus sündmus mitmekesist ja eriilmelist programmi, mis hõlmas töötubasid, kontserte, näitusi ja installatsioone. Programmiline mitmekesisus aitas erinevatel sihtrühmadel leida endale sobivaid tegevusi.

Majandusliku mõju osas avaldas sündmus positiivset mõju eelkõige osalevatele ettevõtetele ja organisatsioonidele. Vanalinna külastas tavapärasest rohkem inimesi, mis

suurendas kohvikute, restoranide ja teiste teenusepakkujate külastatavust. Kuigi osalejad täpseid müüginumbreid ei kogunud, tuli tagasisideküsitluses välja, et suurenenud külastajate arv avaldas positiivset mõju kohalike ettevõtete käivetele.

Eraldi soovib autor taaskord välja tuua Viljandi Jaani kirikus toimunud heategevusliku kontsertmõtiskluse, mille kogutud toetus läks SA Eesti Lastefondile. Autori hinnangul oli sellel tegevusel oluline sotsiaalne mõju, kuna see aitas suurendada teadlikkust haruldaste haigustega laste ja nende perede olukorrast ning suunas kogukonda panustama heategevusse. Lisaks leidis autor, et sellised algatused tugevdavad kogukonna hoolivust ja ühtekuuluvustunnet, näidates, et kultuurisündmustel on ka laiem ühiskondlik väärtus. Heateo eest kinkis SA Eesti Lastefond "Viljandi Vanalinna Laternatele" ka tänukirja, millega saab tutvuda lisas 8.

3. Korraldustöö analüüs ja refleksioon

Käesolevas peatükis analüüsib autor projekti "Viljandi Vanalinna Laternad" korraldusprotsessi, tuginedes nii projekti käigus tehtud tähelepanekutele, kogutud tagasisidele kui ka projektijuhi enda kogemusele. Analüüsi eesmärk on hinnata projekti õnnestumisi, väljakutseid ning tuua välja peamised õppetunnid edaspidiseks.

Projektijuht vastutas sündmuse tervikliku korralduse eest. Projektijuhina tuli autoril tegeleda korraga nii terve sündmuse planeerimise kui ka jooksvate pisiasjade lahendamisega. Korraldusprotsessi vältel sai ta rakendada õpingute jooksul omandatud teadmisi ja arendada praktilisi oskusi järgmistes valdkondades: projekti ja meeskonna juhtimine; kontseptsiooni väljatöötamine; partnerlussuhete loomine ja hoidmine; eelarve planeerimine ja haldamine; turundus- ja kommunikatsioonitegevuste juhtimine ja riskide maandamine.

Projekti algaasis pandi koheselt proovile autori isiklik ambitsioon ehk soov pakkuda midagi tähendusrikast Viljandi linnale, mis on olnud talle õpingute ja kultuurikorralduse keskkonnaks viimased neli aastat. Motivatsioon sündmus ellu viia oli kõrge ka pärast septembris toimunud kontseptsiooni muudatust, mil algne suurem plaan asendus konkreetsema kogukonnasündmusega. Projektijuht seisis valiku ees, kas projekt peatada või leida uus suund. Otsus jätkata korraldustööd koostöös Bonifatiuse Gildiga osutus õigeks valikuks ning projekti viidi siiski ellu.

Projektijuhi hinnangul oli tegemist korralduslikult pigem keerulise projektiga, mille eripäraks oli suur hulk kaasatud osapooli ning programmiline ülesehitus. Korraldusprotsessi

üheks keskseks teguriks oli kommunikatsioon. Projektijuhi hinnangul toimis üldine infovahetus osapoolte vahel valdavalt hästi, mis võimaldas tagada sujuva koostöö. Samas tekkis teatud olukordades info vahenduses viivitusi või ebaselgust. Üheks oluliseks õppetunniks kujunes arusaam, et suulistele kokkulepetele lootmine tekitas kommunikatsioonis arusaamatusi. Kõige rohkem tuli see esile koostöös graafilise disaineriga, kus telefoni teel peetud vestluste põhjal tekkis projektijuhil vale arusaam tähtaegade ja tööjaotuse osas. Arvates, et disaineril ei ole võimalik kiire töötempo tõttu panustada, kujundas projektijuht sündmuse plakatid ise, sest soov oli sündmuse info avalikustada. Seejärel selgus aga, et ka disainer oli teinud mahukat tööd sündmuse visuaalide loomisega. Antud olukord pani projektijuhi keerulisse eetilisse positsiooni, sest tuli valida isikliku ajakulu ja disaineri professionaalse panuse vahel. Algne soov jääda enda loodud lahenduste juurde tekitas meeskonnas pingeid ja pahameelt, kuna projektijuht ei mõistnud koheselt, kui palju ressursi oli disainer projekti juba panustanud. See kinnitas vajadust fikseerida kõik kokkulepped kirjalikult, et vältida kommunikatsiooniprobleeme. Autor järeldab, et selgemad kommunikatsioonikanalid ja täpsemalt struktureeritud infovahetus oleksid aidanud ennetada võimalikke arusaamatusi.

Oluliseks väljakutseks kujunes ka aja ja ressursside planeerimine ning seda eriti uue sündmuse kontekstis. Autor nendib, et tegevustega alustamine septembris jättis liiga vähe aega mitmeteks tegevusteks. Sponsorite otsimisega alustati alles oktoobri lõpus, mis osutus liiga hiliseks ajaks. Projektijuhi enda kultuurikorralduslik kogemus näitab, et organisatsioonid kinnitavad oma toetused ja eelarved üldjuhul aasta alguses, mistõttu oli esmakordselt toimuva sündmuse jaoks toodete või teenuste kujul toetusi leida pea võimatu. See asjaolu suurendas survet Viljandi Muuseumi eelarvele. Samuti mõjutas hiline alustamine vabatahtlike kaasamisprotsessi, sest nii projektijuht kui ka Bonifatiuse Gild seisid silmitsi olukorraga, kus muuseumi hoovi kaunistamine ja ülesehitus lükkus edasi abikäte puuduse tõttu. Antud projekti puhul peaksid ettevalmistused algama vähemalt pool aastat varem ehk kevadel või suvel. Lisaks eelpool välja toodud konfliktidele esitasid mõned osalejad enda programmi palju hiljem, kui selleks kokkulepitud kuupäev ette nägi. See mõjutas omakorda turundusmeeskonda, kes ei saanud õigeaegselt programmiga seonduvaid postitusi ja otsuseid teha. Tulevikus tuleks projektiga varem alustada, sest kaks kuud on programmi loome kontekstis tegelikult liiga lühike aeg.

Enamik planeeritud tegevusi viidi siiski edukalt ellu ning sündmus saavutas seatud eesmärgid. Eriti positiivsena saab välja tuua vanalinna kogukonna aktiivse kaasatuse ning partnerite valmisoleku panustada ühisesse eesmärki. Kõik osalevate organisatsioonide

programmi lisatud sündmused ja tegevused toimusid. Mõned väiksemad töötoad ja tegevused kogusid hinnanguliselt umbes 10 külastajat, kuid mõndade programmide puhul ulatus külastajate arv 30-40 inimeseni. Ühe vastaja hinnangul võis külastajate arv ulatuda isegi umbes tuhande inimeseni, kuid seda ilmselt realistlikuks lugeda ei saa. Kahjuks ei olnud muuseumi jõuluhoovi külastajate täpset arvu võimalik kindlaks teha, sest sündmusele ei müüdnud pileteid, kuid hinnanguliselt külastas päeva jooksul hoovi ligikaudu 200 inimest. Ka teised kaasatud organisatsioonid märkisid tagasisideküsitluses, et täpset külastajate arvu oli keeruline hinnata, eriti juhul, kui tegevus toimus avatud ruumis või kui külastajad liikusid sündmuste vahel vabalt ringi.

Sündmuse elluviimise faasis 15.–20. detsembril hindab projektijuht, et vaatamata pingelisele ja väga kiirele ettevalmistusperioodile, oli sündmuse atmosfäär ja sisu siiski kvaliteetne. Kõige suuremat emotsionaalset ja professionaalset rahulolu pakkus 20. detsembri kulminatsioon muuseumi hoovis. Autor kirjeldab seda kui hetke, kus pikk ettevalmistusperiood, meeskonna ühine pingutus ja külastajate kohalolu tekitasid tugeva sünergia. Projekti lõppedes kogetud tugev pingelangus ja emotsionaalne reaktsioon näitasid uhkustunnet korraldatud projekti üle.

Projekt õpetas autorile palju ka iseenda kohta. Korraldusprotsessi jooksul sai ta aru, et kipub projektijuhina võtma liiga palju vastutust enda peale. Pingelisemates olukordades tekitas see kohati vaimset väsimust ja tunnet, et kõik sõltub ainult temast. Samas mõistis ta, et edukas projektijuhtimine eeldab lisaks vastutamisele ka usaldust meeskonna vastu ning oskust ülesandeid delegeerida. Projekt aitas arendada tema enesekindlust, probleemilahendusoskust ja suhtlemisoskust olukordades, kus tuli teha kiireid otsuseid või lahendada ootamatuid probleeme. Üheks olulisemaks hetkeks kujunes ka arusaam, et sündmus oli külastajate poolt päriselt omaks võetud. Seda näitas nii inimeste aktiivne osalemine erinevate organisatsioonide programmides kui ka 20. detsembri õhtul muuseumi hoovi kogunenud rahvahulk. Just sellistel hetkedel muutus projektijuhi jaoks see tajutavaks, et mitmekuuline ettevalmistus ja tehtud töö olid loonud midagi, mis kõnetas tervet kogukonda ning tõi inimesed ühisesse linnaruumi kokku. Projekti elluviimisega kaasnes projektijuhi jaoks ka tugev isiklik eneseteostusvajadus, sest soov sündmus edukalt lõpule viia oli seotud kõrgete ootustega iseendale. Korraldusprotsessi jooksul tekkis korduvalt tunne, et ebaõnnestumine valmistaks suurima pettumuse just talle endale. Samal ajal kujunes üheks positiivsemaks üllatuseks inimeste suur huvi sündmuse kontseptsiooni vastu. Projektijuhti üllatas, kui valmis olid erinevad osapooled ideega kaasa tulema ning sellesse panustama.

Analüüsi kokkuvõtteks saab väita, et sündmus “Viljandi Vanalinna Laternad” täitis projektijuhi poolt püstitatud eesmärged. Kui autor seisaks uuesti 2025. aasta sügises, valiks ta vaatamata kogetud raskustele uuesti enda lõputööks “Viljandi Vanalinna Laternad”. See kogemus on andis talle enesekindluse ja praktilised kogemused, mida on võimalik rakendada tulevastes suursündmuste korraldusprotsessides.

Kokkuvõte

Käesolev kultuurikorralduse loov-praktiline lõputöö andis ülevaate kogukondliku sündmuse “Viljandi Vanalinna Laternad” korraldusprotsessist Viljandi vanalinnas ning Viljandi Muuseumi ruumides ja hoovis. Töö keskendus sündmuse planeerimise ja elluviimise võtmekohtadele ning analüüsis kogu protsessi kulgu, asetades selle kogukondliku kultuurikorralduse konteksti ning tuues välja projekti eesmärgid ja mõjud.

“Viljandi Vanalinna Laternad” toimus 15.–20. detsembril 2025 ning kujutas endast jõulueelset kogukonnasündmuste nädalat, mille eesmärk oli luua ühtne ja elav jõulumeeleolu Viljandi vanalinnas. Sündmuse raames toimus kokku 50 erinevat tegevust, sealhulgas töötoad, kontserdid, näitused ja kogukondlikud ettevõtmised. Projektis osales 24 erinevat vanalinna organisatsiooni ja ettevõtjat, kes panustasid programmi sisusse ning sündmuse mitmekesisusse. Sündmuse külastatavus ja osalus näitasid, et huvi kogukondlike ja piirkondlike kultuurisündmuste vastu on märkimisväärne.

Projekti terviklikku elluviimist juhtis SA Viljandi Muuseum koostöös Bonifatiusse Gildiga ning teiste partneritega. Sündmusel oli positiivne mõju nii kogukonna sidususe tugevdamisele, Viljandi vanalinna elavdamisele kui ka osalevate organisatsioonide nähtavuse suurendamisele. Lisaks andis projekt autorile väärtusliku kogemuse sündmuskorralduse, meeskonnatöö ja projekti juhtimise valdkonnas.

Projekti käigus täitis autor projekti juhi rolli, vastutades sündmuse planeerimise, meeskonna juhtimise, kommunikatsiooni, turunduse ja programmi elluviimise eest. Autor hindab, et sündmus täitis oma eesmärgi ning osutus edukaks nii korralduslikult kui ka kogukondliku mõju poolest. Õnnestumist kinnitab ka osalevate organisatsioonide tagasiside, mille kohaselt sündmus meeldis kõigile ning selliseid kogukondlikke algatusi soovitakse Viljandis ka edaspidi näha.

Sündmuse juhtimine kinnitas autorile, et kultuurikorraldus on eriala, millega ta ka edaspidi soovib tegeleda ning mille kaudu on huvi arendada uusi projekte ja võtta vastu veelgi suuremaid vastutusi. Autor tänab kõiki projekti koostööpartnereid ja meeskonnaliikmeid ning avaldab erilise tänu juhendajale Anu Rannule.

Kasutatud kirjandus

- Ilisson, H. (2016). *Riskijuhtimise integreerimine Elektrilevi OÜ juhtimisse ja protsessidesse* [Magistritöö, TalTech].
<https://digikogu.taltech.ee/et/item/9a45d533-4dd9-4be6-82b4-394d7aeb8143>
- Jänes, Z. (2020). *Linnamuuseumide organisatsioon ja juhtimine Tallinna Linnamuuseumi näitel* [Magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <http://hdl.handle.net/10062/69541>
- Kuku raadio. (2025). *Viljandi linnasaade: Viljandi linnasaade 19-11-2025*.
<https://kuku.pleier.ee/podcast/viljandi-linnatund/197569>
- Mereste, U. (2003). *Majandusleksikon. I osa. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus, 129–130*.
- Nurmoja, M. (2003). *Organisatsioonikäitumine. Sisekaitseakadeemia, 4-5*. DSpace.
<http://hdl.handle.net/10062/16256>
- Perens, A. (2019). *Praktiline projektijuhtimine*. AS Pakett
- Perens, A. (2001). *Projektijuhtimine*. Külim
- Rannu, A. (2026). *Projektitöö I*. [Loengumaterjalid]. Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia.
- Raudjärv, M. (2003). *Ettevõtlus majandus Eestis ja Euroopa Liidus*.
<http://www.mattimar.ee/publikatsioonid/ettevottemajandus/2003/2003.pdf>
- Saard, U. (2025, 16. detsember). Viljandi jõulumaagiat loov laternanädal täidab vanalinna valguse, muusika ja maitstva toiduga. *Külaauidised*.
<https://kylauudis.ee/2025/12/16/viljandi-joulumaagiat-loov-laternanadal-taidab-vanalinna-valguse-muusika-ja-maitstva-toiduga/>
- Siirde, V. (2003). *Eetilise organisatsioonikultuuri kujundamine*. Mattimar, 203-209.
http://www.mattimar.ee/publikatsioonid/ettevottemajandus/2003/20_Siirde.pdf
- Tann, M. (2018). *Ühised tegevused kodukohas ja nende olulisus kogukonnatunde tekkimisel Karlova näitel* [Bakalaureusetöö, Tartu Ülikool]. DSpace.
<http://hdl.handle.net/10062/60698>
- Viljandi Muuseum. (2025). *Ametlik teave ja rekvisiidid: SA Viljandi Muuseumi põhikiri*.
https://muuseum.viljandimaa.ee/www/wp-content/uploads/SA_Viljandi_Muuseum_pohikiri_250217.pdf

- Viljandi Muuseum. (2026). *Ametlik teave ja rekvisiidid: SA Viljandi Muuseumi arengukava 2026–2030*.
https://muuseum.viljandimaa.ee/www/wp-content/uploads/VM_arengukava_2026-2033.pdf
- Viljandi Muuseum. (2025). *Viljandi Muuseumi majandusaasta aruanne 2025*.
<https://muuseum.viljandimaa.ee/www/wp-content/uploads/SA-Viljandi-Muuseum-majandusaasta-aruanne-2025.pdf>
- Viljandi Muuseum. (s.a). *Kontaktandmed: Töötajad*.
<https://muuseum.viljandimaa.ee/www/kontaktid/>
- Õmblus, P. (2025, 20. november). Laternad juhatavad jõulurõõmu otsingutel vanalinna hoovidesse. *Sakala*.
<https://sakala.postimees.ee/8365054/laternad-juhatavad-jouluroomu-otsingutel-vanalinna-hoovidesse>

Lisa 1. "Viljandi Vanalinna Laternate" plakati disain (autor Kristjan Mändmaa)

VILJANDI VANALINNA LATERNAD

15.–20. DETSEMBER

AVASTA KÄSITÖÖD, KULTUURI JA TOITU!

**VILJANDI
MUUSEUM**
Kogu lugu!

ROHKEM INFOT:
MUUSEUM.VILJANDIMAA.EE
@ VILJANDIMUUSEUM

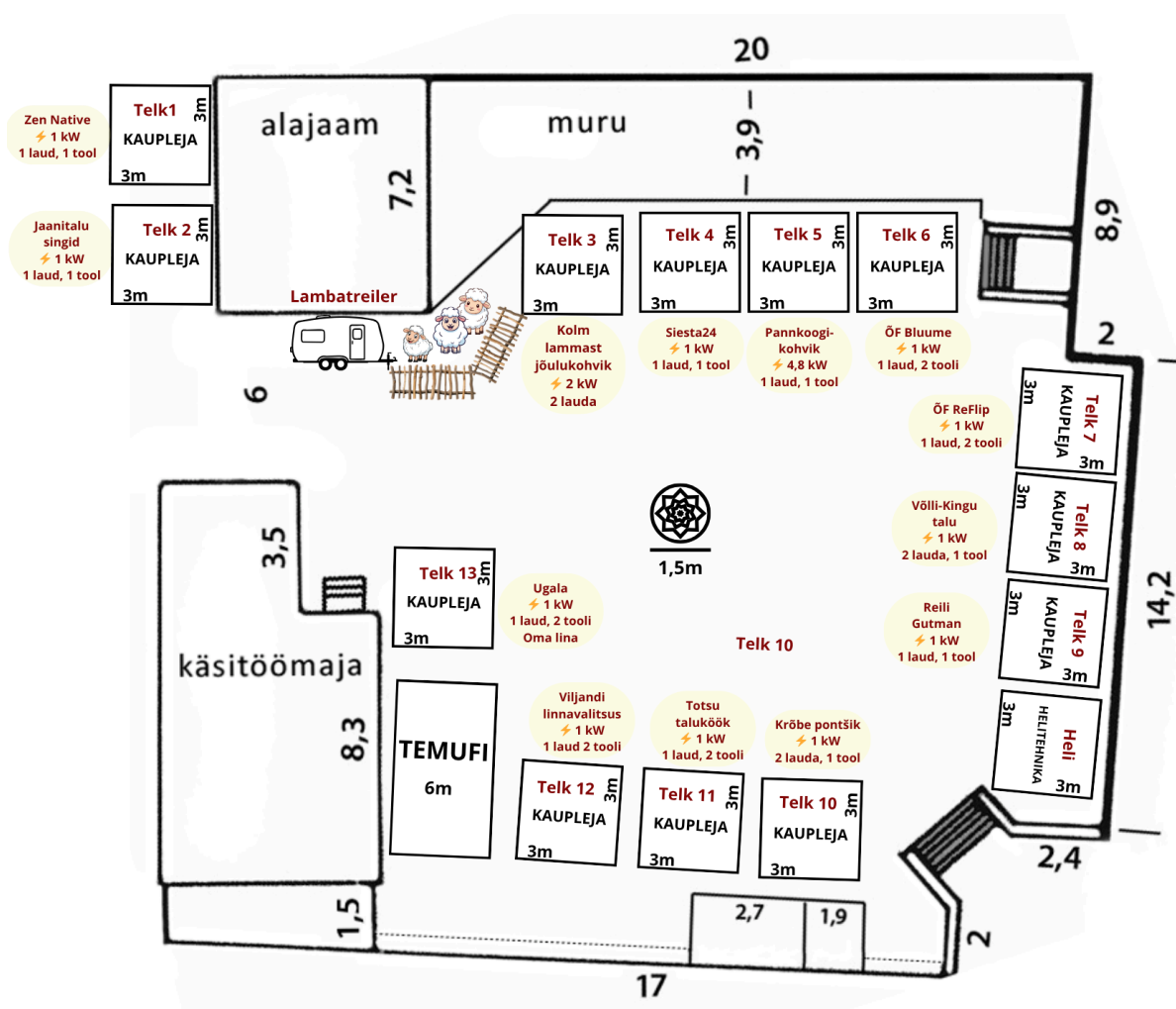
 Bonifatiusse
Gild

Lisa 2. *“Viljandi Vanalinna Laternate” logo (autor Kristjan Mändmaa)*

VILJANDI
VANALINNA
LATERNAD

Lisa 3. Viljandi Muuseumi jõuluhoovi plaan 20. detsembril (Bonifatiuse Gildi joonis)

Lisa 4. “Viljandi Vanalinna Laternate” terve nädala programm (autori tabel)

KUUPÄEV	TOIMUMISAEG	ASUKOHT	TEGEVUS / PROGRAMM
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	RUBIINI PLATS	"Viljandi Tuled" laterna installatsioon
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	VILJANDI KOHVIK	Jõulumenüü (E–N 8–18, R 8–19, L 9–19)
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	BODEGA	Talveaed (installatsioon), soojad joogid
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	LOSSI 33 STUUDIO	Avatud disaini- ja raamatupood, kohv ja vein
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	SCHLOSS FELLIN	Katrin Karu maalide näitus
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	VILLA MARIA	Restoran avatud tavapärasest kauem
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	PÄRIMUSMUUSIKA AIT	Aivi Tamme näitus "Suised saarte sitsijakid"
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	EVI KAUR	Galerii, elav muusika, kaminatuli ja tee
E-L 15.–20. dets	11.00–18.00	BIOAROMAFORYOU	Avatud pood, tervitab Metshaldja Latern
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	KARU PAGAR	Piparkoogid, jõulumuusika ja spontaansed esitused
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	DE LA ROSE	Avatud pood ja kaunistatud stuudioaken
E-L 15.–20. dets	11.00–19.00	SAHTEL	Pood ja valgusinstallatsioon "Võlumets"
E-L 15.–20. dets	16.00–19.00	SAHTEL	Kohal on Jõuluvana (5€/laps)
E-L 15.–20. dets	Kogu nädal	KOSTÜÜMIPOOD MASKERAAD	Kaunistatud jõuluaken
R-L 19.–20. dets	Lahtiolekuaegadel	LOSSIKAMBER	Käsitöö, kingitused, jäätis ja kohv
E 15. dets	09.00–15.00	VILJANDI MUUSEUM	Talvehommikud Annikaga (gruppidele)
E 15. dets	10.00–17.00	BONIFATIUSE GILD	Kuuseehte valmistamine Vitraažikojas
E 15. dets	15.00–18.00	EVE STUUDIO	Piparkoogi töötuba Avedega
E 15. dets	17.15–19.00	BIOAROMAFORYOU	Kehasuflee töötuba
E 15. dets	17.30–19.30	BONIFATIUSE GILD	Jõuluseade töötuba / Piparkookide kaunistamine
T 16. dets	09.00–15.00	VILJANDI MUUSEUM	Talvehommikud Annikaga (gruppidele)
T 16. dets	12.00–19.00	MARANI GRUUSIA KÖÖK	Avatud terrass (tšeburekid, grillkana, veinid)
T 16. dets	15.00–18.00	RAAMATUKOI	Järjehoidja meisterdamise töötuba
T 16. dets	15.00–18.00	EVE STUUDIO	Šokolaadi-pähkli kreemi valmistamine
T 16. dets	17.00–19.30	BONIFATIUSE GILD	Küünla valmistamine / Piparkookide kaunistamine
T 16. dets	17.15–18.30	BIOAROMAFORYOU	Kehakoorija töötuba
K 17. dets	Terve päev	SÕBRALT SÕBRALE	-50% soodustus kogu kaubale
K 17. dets	09.00–15.00	VILJANDI MUUSEUM	Talvehommikud Annikaga (gruppidele)
K 17. dets	11.00–13.00	BONIFATIUSE GILD	Jõuluseade töötuba
K 17. dets	15.00–17.00	SÕBRALT SÕBRALE	Jõulukaunistuste meisterdamine ja tee
K 17. dets	15.00–18.00	EVE STUUDIO	Purgiküpsiste töötuba
K 17. dets	15.45–16.45	TÕRUKODA	Kunstikooli töötuba: Jõulusoku meisterdamine
K 17. dets	17.00	VILLA MARIA	Tiina Ojaste näituse avamine ja ehted
K 17. dets	17.15–18.00	BIOAROMAFORYOU	Eeterlikud õlid terviseks (tasuta)
K 17. dets	17.30–19.30	BONIFATIUSE GILD	Piparkookide kaunistamise töötuba
K 17. dets	18.00	RAAMATUKOI	Luuleõhtu ja loterii
K 17. dets	19.00	VILLA MARIA	Tiina Ojaste teraapiline joonistus õhtu

KUUPÄEV	TOIMUMISAEG	ASUKOHT	TEGEVUS / PROGRAMM
N 18. dets	Terve päev	SÕBRALT SÕBRALE	-50% soodustus kogu kaubale
N 18. dets	09.00–15.00	VILJANDI MUUSEUM	Talvehommikud Annikaga (kooligruppidele)
N 18. dets	11.00–13.00	BONIFATIUSE GILD	Küünla valmistamise töötuba
N 18. dets	15.00–16.00	TÕRUKODA	Kunstikooli töötuba: Jõulukräss
N 18. dets	15.00–18.00	EVE STUUDIO	Käsitöökommide töötuba
N 18. dets	15.00–18.00	BONIFATIUSE GILD	Kalendri töötuba (algused igal täistunnil)
N 18. dets	17.00	RAAMATUKOI	Noorte Trio kontsert
N 18. dets	18.00	ORMISSON/PARK HOTELL	Kampsuni kaunistamise ja piparkoogi töötuba
N 18. dets	19.00	PÄRIMUSMUUSIKA AIT	Tantsumaja (TÜ VKA tudengid)
R 19. dets	Terve päev	SÕBRALT SÕBRALE	-50% soodustus kogu kaubale
R 19. dets	13.00	VILJANDI KOHVIK	Noorte Trio kontsert
R 19. dets	15.00	RAAMATUKOI	Jõulumuusika vinüülidelt (A. Karro kogu)
R 19. dets	17.15–18.30	BIOAROMAFORYOU	Kehakoorija töötuba
R 19. dets	18.00	JAANI KIRIK	Heategevuskontsert-mõtisklus
R 19. dets	18.00–21.00	BONIFATIUSE GILD	Kalliskivid ja vein: ehete puhastamine
L 20. dets	12.00–17.00	MUUSEUMI HOOV	JÕULUHOOV: Jõululaat, töötoad, esinemised
L 20. dets	12.00 & 13.00	MUUSEUMI REHETUBA	Muinasjututund Piret Pääriga
L 20. dets	12.00–19.00	MUUSEUMI HOOV	TEMUFI meisterdamise telk
L 20. dets	14.00	TÕRUKODA	Meisterdamine Viljandi Kunstikooliga
L 20. dets	14.00–16.00	BIOAROMAFORYOU	Kehasuflee töötuba
L 20. dets	15.00 & 16.00	MUUSEUMI LUGEMISSAAL	Talvemäng koos Annika Mändmaaga
L 20. dets	15.00–16.00	MUUSEUMI HOOV	Jalutuskäik vanalinnas (Kairi Leivo)
L 20. dets	11.00–14.00	BONIFATIUSE GILD	Lille- ja hampelmanni töötoad
L 20. dets	16.00–19.00	PIKK TÄNAV	Pühadekohvik: šokolaad ja pagaritooted
L 20. dets	18.30–19.00	PIKK TÄNAV	"Kolme tenori" kontsert
L 20. dets	Õhtul	TEMUFI	Baar avatud (jõulukokteilid)
L 20. dets	22.00–02.00	VILLA MARIA	Päkapikudisko ja kokteil (30+)
P, 21. dets	12.00 - 15.00	VILLA MARIA	Jõuluhelge pühapäeva brunch!

Lisa 5. Eelarve (autori tabel)

KULUD				
KULULIIK	ÜHIK	ÜHIKUTE ARV	ÜHIKUTE HIND (€)	KOKKU (€)
DEKORATIIVTARVIKUD				231.23
	Kuusk siseruumides	1.00	70.00	70.00
	Kuused muuseumi hoovis	1.00	16.00	16.00
	Dekoratsioonid	1.00	21.00	21.00
	Kuusejalg + kinnitused	1.00	24.48	24.48
	Laternad	20.00	3.99	79.80
	Patareid (AAA)	5.00	3.99	19.95
TURUNDUS				219.00
	F28 plakat (2 nädalat)	1.00	148.80	148.80
	Flaierid	200.00	0.19	37.20
	Plagu Tõrukoja seinal	1.00	33.00	33.00
KULTUURIPROGRAMM				647.00
	Meisterdamistavikud	1.00	230.00	230.00
	Maiustused lastele	1.00	17.00	17.00
	Annika Mändmaa	1.00	200.00	200.00
	Piret Päär	1.00	200.00	200.00
TASUSTAMISED				500.00
	Jõuluvana	1.00	50.00	50.00
	Helitehnik	1.00	150.00	150.00
	Projektijuht	1.00	300.00	300.00
KULUD KOKKU:				1597.23

TULUD				
TULULIIK	ÜHIK	ÜHIKUTE ARV	ÜHIKUTE KOGUS (€)	KOKKU (€)
Viljandi Muuseum	toetus	1.00	1461.48	1461.48
Bonifatiusse Gild	toetus	1.00	99.75	99.75
F28 osalustasu	toetus	1.00	36.00	36.00
TULUD KOKKU				1597.23

VAHE	0.00
-------------	-------------

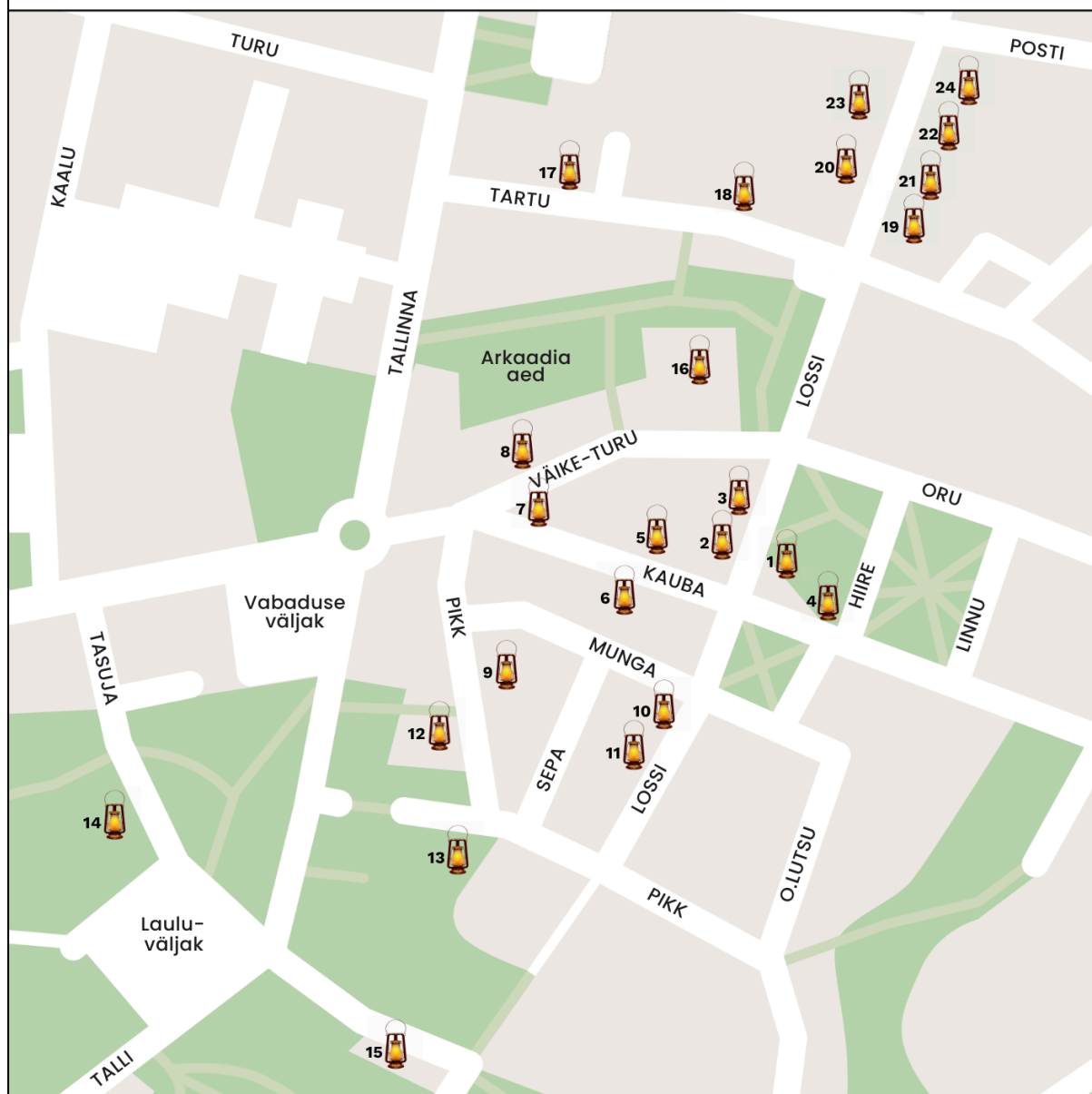
Lisa 6. Riskiplaan (autori tabel)

VILJANDI VANALINNA LATERNAD: Jõuluhoov riskianalüüs					
RISK	TÖENÄOSUS (1-5)	MÕJU(1-5)	KOKKU	LAHENDUS	VASTUTAV ISIK
SÜNDMUSE AJAL					
PUBLIK/MEESKOND					
Rahvamassi üle kontrolli kaotamine - inimesed jooksevad üksteist pikali ja üksteisest üle	1	3	3	Tiim rahva suunamiseks ja piirdeid inimvoogude juhtimiseks.	Projektiijuht
Hoovi ületäituvus	1	3	3	Jälgi inimeste arvu ja vajadusel piira juurdepääsu.	Projektiijuht
Külastuste ootamatult suur/väike hulk	3	4	12	Ole valmis rahvahulga reguleerimiseks.	Projektiijuht
Õhupuudus siseruumides	1	3	3	Ava aknad ja kasuta ventilaatoreid.	Projektiijuht
Liigeses alkoholi joobes inimesed, kes võivad muutuda konfliktseks või hoopis magama jääda	1	2	2	Tiim jälgib olukorda ja vajadusel kutsub abi	Projektiijuht
ILMASTIK/LOODUS					
Ekstreemsed ilmastikutingimused (lumetorm, äikesetorm, tuulepuhangud)	4	3	12	Valmisolek ajutiseks katkestuseks.	Projektiijuht
Külm ilm - külastajate ja tiimi haigestumine	2	3	6	Valmisolek ajutiseks katkestuseks.	Projektiijuht
PROGRAMM					
Jõuluhoovi ärajäämine erinevatel põhjustel	1	5	5	Varuplaan ja kiire teavitust külastajatele.	Projektiijuht+ programmiijuht
Jõuluhoovi katkestamine erinevatel põhjustel	2	4	8	Varuplaan ja kiire teavitust külastajatele.	Projektiijuht+ programmiijuht
Esineja(te) puudumine erinevatel põhjustel	2	4	8	Varuartist?	Projektiijuht+ programmiijuht
Tehniliste töötajate üleväsimus ja kurnatus	1	4	4	Varuplaan ja lisa tehnika.	Projektiijuht
Tehnilinerike	3	4	12	Varuplaan ja lisa tehnika.	Projektiijuht + helitehnik
OLME (toit, jook, prügi)					
Vee- kanalisatsioonivõrgu rike	2	2	4	Avariisüsteemi kutsumine	Projektiijuht
Toidu saastumine, toidumürgitus	1	4	4	Pakume abi ja vajadusel kutsume kiirabi	Projektiijuht
Prügikastide täitumine ja ülejamine	1	3	3	Piisavalt prügikaste ja regulaarne tühjendamine.	Projektiijuht
ELEKTER					
Elektrioht (õnnetus, elektrilöök, generaatorid, tulekahju)	2	4	8	Kontrolli seadmete ohutust, eralda elektriseadmed publikust	Projektiijuht
Elektritoite puudumine	2	4	8	Varu generaator(id) ja kontrolli nende töökorda enne üritust.	Projektiijuht
Vihm/lumi sabab mõnele seadmele või vooluühenduskohale	1	3	3	Kata seadmed ja ühenduskohad veekindlate katetega.	Projektiijuht
Juhtme purunemine	1	3	3	Kasuta kvaliteetseid juhtmeid	Projektiijuht
Ülekoormus - liiga palju seadmeid on taga	2	4	8	Jaota seadmed mitmele elektriliinile ja kasuta jagajaid.	Projektiijuht
FÜÜSILINE JA VAIMNE TERVIS					
Inimese minestamine	1	3	3	Pakume abi ja vajadusel kutsume kiirabi	Projektiijuht
Inimesel terviserikke ilmnenemine	1	3	3	Pakume abi ja vajadusel kutsume kiirabi	Projektiijuht
Külastajatel või tiimiliikmetel vaimse tervise probleemi tekkimine, millega nad üksi toime ei tule	1	3	3	Pakume abi ja vajadusel kutsume kiirabi	Projektiijuht
Käkluse tekkimine	1	4	4	Sekkumine ja vajadusel politsei kutsumine	Projektiijuht
Ahistav ja/või ebameeldiv käitumine	1	4	4	Sekkumine ja vajadusel politsei kutsumine	Projektiijuht
Peakorraldaja haigestumine/ülekoormus	1	5	5	Asendaja?	Projektiijuht
Liiga vali muusika, mis kahjustab tiimiliikmete ja külastajate kuulmist	1	3	3	Reguleerime ise	Projektiijuht
Narkootikumide tarvitamine (üledoos)	1	5	5	Jälgimine ja vajadusel meditsiiniline abi.	Projektiijuht
RAHURIKKUMISED					
Sündmuse vara lõhkumine või varastamine	1	3	3	(vajadusel) politsei	Projektiijuht
Külastajate/tiimi vara lõhkumine või varastamine	1	4	4	Politsei	Projektiijuht
TULI					
Tulekahju tekkimine (eelktriseadmed, generaatorid, suitsukonid)	1	5	5	Tulekustutid ja evakuaatsiooni plaanid.	Projektiijuht
INFORMEERITUS					
Tiimiliikmete vähene informeeritus ohuolukorras käitumise kohta	2	4	8	Briefing ja selged juhised.	Projektiijuht
Infosulg - tiim/külastajad ei edasta oma probleemi või kui see ei jõua staabist õigete inimesteni	2	4	8	Raadio või telefoniäpp tiimi vaheliseks kiireks suhtluseks.	Projektiijuht

Lisa 7. Laternate kaart (autori visuaal)

LATERNAD

1. VILJANDI MUUSEUM	9. PIKA TÄNAVA ELANIKUD	17. BIOAROMAFORYOU
2. BODEGA VEINIRESTO	10. LOSSIKAMBER	18. TEATER TEMUFI
3. KOSTÜÜMIPOOD	11. DE LA ROSE	19. KARU PAGAR
4. ORMISSON/PARK HOTELL	12. VILLA MARIA	20. KOHVIK VILJANDI
5. SÕBRALT SÕBRALE	13. VILJANDI JAANI KIRIK	21. RAAMATUKOI VILJANDI
6. EVI KAUR	14. SCHLOSS FELLIN	22. GRUUSIA KÖÖK MARANI
7. SAHTEL	15. PÄRIMUSMUUSIKA AIT	23. LOSSI 33 STUUDIO
8. BONIFATIUSE GILD	16. RUBIINI PLAST	24. EVE STUUDIO

TÄNUKIRI

Viljandi Vanalinna Laternad

Täname südamest, et toetasite
raskelt haigete laste ravi!

Lisa 9. *“Viljandi Vanalinna Laternate” fotod (autor Romi Härginen)*

Foto 1. Viljandi Muuseumi jõuluhoov 20. detsembril

Foto 2. Rahvatantsuansambel RuLeMe

Foto 3. “Viljandi Vanalinna Laternad” meeskond

Foto 4. Heategevuslik kontsertmõtisklus Jaani kirikus

Foto 5. Viljandi Muuseumi jõuluhoovi plagu

Foto 6. Annika Mändmaa talvehommik Viljandi Muuseumi lugemisaalis

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Joosep Katt ,
(*autori nimi*)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose

Viljandi Vanalinna Laternad ,
(*lõputöö pealkiri*)

mille juhendaja(d) on Anu Rannu ,
(*juhendaja nimi*)

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada Tartu Ülikooli digitaalarhiivi kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;

2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;
3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Joosep Katt

17.05.2026